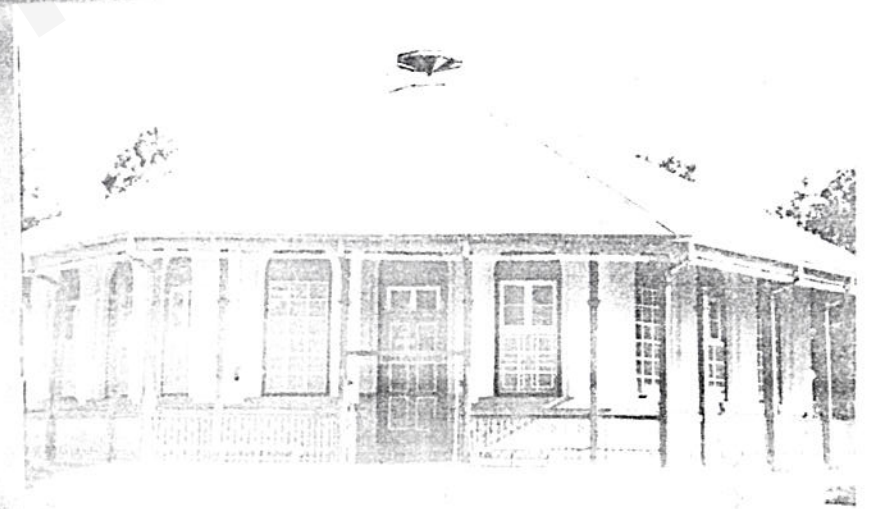

የቤተ ክርስቲያን ግድግዳ በቤተ ክርስቲያን

የቤተ ክርስቲያን ግድግዳ በቤተ ክርስቲያን

ግድግዳ

ቤተ ክርስቲያን

ደህ መጽሐት የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ሥርዓትና ዜና ስርዓትና የገብር ገብነት ትምህርት በተገባር ጭምር እንዲተረጉሙ ለሥራ እንነሣ የሚል ሰለሆነ “ትንሣኤ” ተብሎ ተሰይሟል።»

ጥና አዘጋጅ ሊቀ ኅዳሪ ልግነ ወርቅ በዛብን

ግ አዘጋጅ ሙ ክነረ ርግብ ማርቃስ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰብዘተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጅቶ በወር አንድ ጊዜ እየራተው የሚወጣ።

የሰልክ ቁጥር 110754 የመልእክት ግ. ቁ. 3137 አዲስ አበባ!

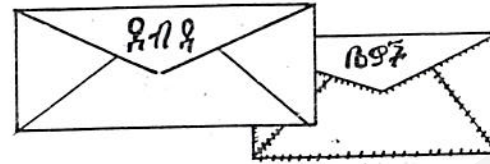
ገጽ 2 ርገ
የራስ ገጽ

ማውጫ

አርእስት

ደብዳቤዎች	፩
ርእሰ አንቀጽ (ምን ያዕለቱን ብልህ የሚመዘኑ)	፪
መንፈሳዊ ሹመት	፫
ጥና ሥራ አስኪያጃ በወሎ የሕግናት ማሳደጊያዎችን ጉብኙ ሥራ ሕይወት ነው	፬
ማስተማር አምላካዊ ትእዛዝ ነው	፭
ልማት በቤተ ክርስቲያን	፮
ትዳህ ሚካኤል ሊቀ መላእክት	፯
የጸድቁ የአቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ታሪክ በአጭፍ	፲፪
ትዳህት አርምያ	፲፮
ዘና ሊቃውንት	፲፱
የትዳህ ላሊበላ ቅርስ	፳፩
ትንሣኤና ሕይወት	፳፫

ገጽ

ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የትንሣኤ መጽሐት አዘጋጅ አዲስ አበባ :

እንደምን አላችሁ = እኔ የመንፈስ ቅዱስ ወንድማችሁ ለእናንተ ሰላም : ፍቅር : ደኅንነት : ጥና የሆነ የሥራ ፍራ እንዲሆንላችሁ ከልብ እመኝላችኋለሁ = ከከበ ረው ሰላምታዬ በመተጠል የሚከ ተሉትን ጥያቄዎች አትርበያለሁና መልሱን በትዕግሥት እጠብቃለሁ።

እኛ በጽሑፍ ተደግገው የሚታተሙ ፎቶ ግራፎች እጅግ በጣም የሚያስደስቱ ስለሆኑ በሚታተሙ ጽሑፎቻችሁ ሁሉ ፎቶ ግራፍ ከመጨመር ወደ ኋላ እንዳትሉ አደራ :

እኛ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እንደሌሎቹ ድርጅቶች በራዲዮ : በቲሌቭዥንና በመሳሰሉት በጣምን አይሰጡትም : ይህንን ለማዘጋጀት ዕቅድ አለ ወይ?

የኛ የሰብካ ጉባኤ የሚለው መጠሪያ ስም ተርቶ ሌላ ስም በሰጠው ማለትም ሰብካ ጉባኤ ሲባል ስሙ ለምእምናን ስለማይገባ በሌላ ስም እንዲጠራ ለምን አይደረግም ?

እኛ ለሐዋርያት በተወጠው ማዕርና መፍታት ሥልጣን መሠረት ቁሱም ማዕርና መፍታት እንደሚችል ሁላችንም ተምረን

አውቀናል = ነገር ግን ቁስ ምእመኑን የማይገባ ሥራ ሲሠራ አግኝቶ በያውጣው ምእመኑ መልሶ ሊያወጣው ይችላልን?

እኛ ጌታችንን እያሱስ ክርስቶስ ሲሰቀል ወደ መስቀሉ ቦታ በአይወድ እጅ ተይዞ ሲወሰድ ሲቶች ደረታቸውን እየደቁ እያለቀሱ ወደ ቤታቸው ተመለሱ ይላል = በዚህ ልማድ የሀገራችን ሴቶች ዘመድ ሲሞቱባቸው ደረታቸውን እየደቁ ለሞተው ወገናቸው ያለቅሳሉ = ይህንን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ትቶ በለዋለች ወይ ?

እኛ በአሁኑ ጊዜ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ለዛገባት ወደ ስንት ቁጥር ተጠግቷል ይህንን ብታብራራልኝ አመስግናለሁ።

እኛ የሰንበት ት ቤት ኃላፊ ያን እንደሌሎቹ ድርጅቶች በራዲዮ : በቲሌቭዥንና በመሳሰሉት በጣምን አይሰጡትም : ይህንን ለማዘጋጀት ዕቅድ አለ ወይ? ለምን ስሚናር አላደረገም? ጠይቃችሁ ምክንያቱን በትንሣኤ መጽሐት አብራራልኝ።

ዲያቆን ገዛኝ ደረሰ ጋሞ ጎፋ ሀ ስብከት አርባ ምንጭ ከተማ ከፍተኛ ፪ ቀበሌ ዞር ፱ ከቅ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን የሰ ተማሪዎች።

መልስ
ዲያቆን ገዛኝ ደረሰ ስላቀረብ ክልን መንፈሳዊ ሰላምታ እያመሰገን ላቀረብካቸው ጥያቄዎች መልስ እንሰጣለን።

በመጀመሪያው ጥያቄህ ከጽሑፋችን ጋር ፎቶ ግራፍ ማውጣትን እንዳንተው ያሳስባል : እንዳልከው ለጽሑፋችን የሚሰማ ፎቶ ግራፍ ካገኘን በጽሑፋችን ተጨማሪ ፎቶ ግራፍ ከማውጣት የማናቋርጥ መሆናችን ለጠያቂው ለማረጋገጥ እንወዳለን።

በሁለተኛው ጥያቄህ በቲሌቭዥንና በራዲዮ ትምህርት ለመስጠት በቤተ ክርስቲያን በኩል ዕቅድ መኖሩን አለመኖሩን እንድናስረዳህ ጠይቃለን : እስከ አሁን ድረስ የምናውቀው ነገር የሥልጣን ዕቅድ ከወጣ ግን ወደፊት በመጽሐፋችና በጋዜጦች ለመግለጽ ዝግጅት ነን።

በሶስተኛው ጥያቄ ሰብካ ጉባኤ የሚለው ቃል ለምእምናን ስለማይገባ እንዲለው የሚጠይቅ ነው ሰብካ ጉባኤ ማለት በእንዲት ቤተ ክርስቲያን ሰብካ (አጥቢያ) የሚገኝ መእመናን እንድንት ማለት ነው። ሰብካ ጉባኤ የሚለው ቃል ይለው ከማለት ይልቅ ትርጓሜው ተመላሽ ይደፍ ለምእመናን አይገባቸውምና ማለቱ ይሻል ይመስለናል።

ስለዚህም ዲያቆን ገዛኝ ሰብካ ጉባኤ የሚለው ቃል የማይገባቸው ምእመናን ካሉ እንተም እኛም ሌሎችም ትርጉሙ የገባቸው ተባብረን ለምእመናን ማሳሪ ዳት አልብን እንጂ ቃሉ ይለው ልንል አይገባንም። ስለዚህ እሁ (ወጪ ገጽ ፳፱ ወጪ)

ርእሰ ስንቀጽ

ሞኝ የዕለቱን ብልህ የዓመቱን

መተርጉሞና መጻፈፍት ሊቃውንት ባሕታውያን የዕለቱን ፡ ሰብላ ዓለም የዓመቱን ማሰብ ይገባቸዋል ይላሉ ። ነገር ግን አሳብ ለሚሠራው ሥራ ሁሉ ቀዳሚ ስለሆነ የሰው አሳብ በዘመን ሊወሰንና ሊገታ ሊይቸልም ። እንደ አውነቱ ከሆነ ሰው ማሰብ ያለበት እስከ ዕለተ ሞቱ ድረስ ነው ።

ይህንም ስንል ዕለተ ሞትን እያወጠና እያወረዘ ከተገባረ ሥጋ መዘን ያስፈልጋል ማለታችን እንዳልሆነ ለማሳሰብ እንችላለን ። ሥጋን ከለበሱ ሞት የማይቀር ዕድ ነው ። ለሞት መድኃኒት የለውም ። መድኃኒቱ በሕይወተ ሥጋ ሳሉ ሕይወት የሆነ ሥራ ሠርተ ማለፍ ነው ወይንላ መለስ ብለን ታሪክን ስንመለከት በቅዱስ መጽሐፍ የተመዘገቡ ብዙ ሰዎችን እናገኛለን ። በቅዱስ መጽሐፍ ተመዝግበው ከሚገኙትም ሰዎች መካከል ብዙዎቹ የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ የፈጸሙና በሕግ ጸንተው የኖሩ ሲሆን አንዳንዶቹ ደግሞ የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ለማፍረስ በተንኮል ሲታገሉ በነፃ ለውዳደቅ የወደቁና የተቀጡ ናቸው ።

ለምሳሌ ፣ ጥን ከእነ ቤተ ሰብ ከሞቱት ውሃ ሲድን ሰብአትነት ጠፍተዋል ... እንዲሁም ሰብላ ሰዎች ሰብላ ገጥራ በእሳት ሲቃጠሉ ሉሞ ከቤተ ሰብ ጋር ለመዳን ችለዋል ።

“በሞታ መዳቱ ሁሉ ብዙን ምሕረቱ” በመዳቱ ለጠገብ ብዙ ችርነቱ ለለ ተብሎ እንደተጻፈው እግዚአብሔር የሚወዳቸውን ደቀጣቸዋል እንጂ ረጽመው እንዲጠፉ ለያደርጋቸውም ።

ታሪክን እየተመለከቱ ለመልካም ታሪክ ባለቤት ለመሆን መጣር የለስተሞላች ተገባር ነው ። እግዚአብሔርን በፍጹም ልባቸው ያገለገሉ ቅዱሳን ሰዎች ነፍስና ሥጋቸው ሳይለዩላቸው በቅዱስ መጽሐፍ ተሠውረዋል ። ከተሠወሩትም ደጋግ ሰዎች አንዱ ሂናክ ነው ። ይህንንም ሕዋርያው ጳውሎስ ሲገልጽ ሂናክ ሞትን እንደሚያደርግ በአምነቱ ተወስኖ እግዚአብሔርም ስለወሰደው ለልተገኘም ሳይወሰድ እግዚአብሔርን ደስ እንዳሰኝ ተመልክቶታልና” ብሎ ሰጠ።

እግዚአብሔር ሊልድሰን ከእነሥጋው ወደ ሰማይ ለማሳረግ በቀረባ ጊዜ ሊልድሰና ሊልዳስ ከገለገለ ተነሡ ። ሊልድሰ ሊልዳስን ከዚህ ተቀመጥ እንደ እግዚአብሔር ወደቤተሰብ ለመገባት ለሰው ሊልዳስ ግን ሊልድሰ እንደሚሆነው ለውጥ አልለደህም ስላለው ሁለቱ ለብረው ወደ ቤተሰብ ሄዱ ። በቤተሰብም የነበሩ ከቤተሰብ ወደ ሊልዳስ ቀርበው እግዚአብሔር ዛሬ ሊልድሰን ከሌላ ለሆኑ እንደሚወስደው ታወቃለን ሌላት ። ሊልዳስም ለሆን ለውቃለሁ ዝም ብሎ ላላቸው ።

ሁለቱ ሊልድሰና ሊልዳስ ለብረው ወደ ሊደረቡ ተሞሉም ወደ የሮዳናስ ሄዱ ። የሮዳናስን ከተሻገረ በኋላ ሊልዳስ ሊልዳስን የምትሻውን ለምነኝ ከሌላት ሳልደ ለደርገልህ ዘንድ ባለው ጊዜ በሌንተ ላይ ያደረገ መንፈስ በእኔ እቅድ ደርብ ሆኖ ያደርብኝ ዘንድ እለምንገለጹ ባለው ጊዜ ለስቸጋረ ነገር ለመገኘት ነገር ግን ከሌንተ ስለይ ብታየኝ የለመንክው ይሆንልኛል ያልዘይ ግን ይህ ነገር እየሆንልኛል ለለው ።

ይህንን ከተነገሩ በኋላ እየዘገገው ሲጓዙ የሌላት ሠረገላ ከሌላት ደረሰ ጋር መጣና ከመካከላቸው በመቆም ለያቸው ሊልድሰም በለውሉ ነፋስ ወደ ሰማይ ወጣ ጅም ። ነፃ።

ከዚህ ላይ የተጠቀሱት ክልደተ ክርስቲስ በራት የተፈጸሙ ታሪኮች ናቸው ። ወደ በመነ ሕይደትም መለስ ብለን ስንመለከት በሕይወተ ሥጋ እንዳሉ የተሠወሩ የእግዚአብሔር ወዳጆችን እናገኛለን ።

ጌታችን መድኃኒታችን ሊዮሴስ ክርስቲስ ሲያስተምር ከእነዚህ ከቀጡት ሞትን የሚቀጥሱ ሌላ ሰብ አንደተናገረው እርሱ ሲያስተምሩቸው ከነበሩት ደቀ መዛሙርት ሕዋርያው የሕንጻ ሀይለማርያም ሥጋ እንደተሠወረ ቅዱስ መጽሐፍ ያስረዳናል ። እንዲሁም “እነ ሌዮሴስ ለረጋባቸው የመሳሰሉትም ደጋግ ሰዎች ከእነ ሥጋቸው የተሠወሩ መሆናቸው የታወቀ ነው ። ይሁን እንጂ እነዚህ ሁሉ በብሉይ ሥጋ ወደ እግዚአብሔር መንገድ ለመገባት ለያቸውም ።

ይህንንም ሕዋርያው ጳውሎስ ሲያስተምር “በጌታ ቃል የምንላቸው ይህ ነው እኛ ሕይወትን ሆነን ጌታ

እስኪመጣ ድረስ የምንቀር ያንቀላፋትን እንቀድሞም ጌታ ራሱ በትዕዛዝ በመላእክትም አለቃ ደምስ በእግዚአብሔርም መለከት ከሰማይ ወደሮዳ በክርስቲስም ለምነው የሞቱ ለስተደሞ ይነሣሉ ከዚያም በኋላ እኛ ሕይወትን ሆነን የምንቀረው ጌታን በለየር ለመተብል ከእርሱ ጋር በይዘት እንጠቃለን እንዲሁም ሁልጊዜ ከጌታ ጋር እንሆናልን ስለዚህ እርስ በርሳችሁ በዚህ ቃል ተጽናኙ” ብሏል ጅም ተስፋ፣ ፤፭—፤፮ ሕዋርያው እንደተናገረው በክርስቲስ ስም ለምነን የምንኖር ለማንደን ሁሉ ብንኖርም ብንሞትም በክርስቲስ ስለሆነ በዚህ ቃል መጽናናት ይኖርብናል በገዘፈ ሥጋ እንዳሉ የተሠወሩትም በሕይወተ ሥጋ በዚህ ዓለም ያሉትም የሞቱትም ሁሉ ለንድ ሆነው የሚነሡት ጊዜ እንዳሉ የታወቀ ነው ። በዚያን ጊዜም ለሁሉ እንደሥራው ዋጋውን ይሰጠዋል ።

በዚህ ለንጻር ለማሳሰብ የምንፈልገው ስለሙታን መቃብር ነው ። የሙታን ለስከሬን ማሳረፊያ ቦታ ለዘጋጅታ የምትስተናገደው ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን መሆኗ የታወቀ ነው ይህም የሚያስረዳው ቤተ ክርስቲያናችን ለሞቱት ለነፍሳቸው በሕይወተ ሥጋ ላሉት ለሕይወተ ሥጋቸው መሞታቸው መሆኗን ነው ።

በሌሁኑ ጊዜ በዋና ዋና ከተሞች የሚገኙት ለብደተ ክርስቲያናት የተወሰነላቸው ክልል ለመቃብር እየጠበቀ አንዳንድ ችግር እየተፈጠረ መሆኑ ለየጠያይቅም ። በተለይ በሌዲስ ለበባ ከተማ ችግሩ እየባሰ መሆኑ ። ትንሽ የቀየውን ለስከሬን ለውጥቱ ከዚያው ጋር ትኩሱን እራሳ መቀበር የላይባባይ ምሥጢር መሆኗል ። ይህንን ችግር ካህናትም ምእመናንም በቸልታ መመልከት ለደኖርባቸውም ። በአንድ ቦታ ብዙ ለስከሬን የሚያርፍበት ዘይ መፈለግ አለበት ። ርቀት ሳንሄድ ከሌዲስ ለበባ ከተማ ጅም ኪ.ሚ. ርቀ ሚገኘው ደብረ ብርሃን ሥላሴ ተጀምሮ ይሠራበታል ። ይንን ለሞት በሥራ ላይ እንዲውል ቢደረግ የመቃብር ጥበት ላለባቸው ለብደተ ክርስቲያናት ዋና መፍትሔ ይሆን ይመስለናል ።

ይህ ካልሆነ ደግሞ ከተማ ግርቻ የታየው ለብደተ ክርስቲያናት ለካባቢ ያለውን ቦታ ሰፊ ለድርጊ ይዞ በከተማ የሚኖሩት ምእመናን ለስከሬን በዚያ እንዲያርፍ ቢደረግ ችግሩ ይወገዳል ብለን እናምናለን ።

ይህንን ስናሳስብ የመእመናን ለስከሬን በሚኖሩበት ቤተ ክርስቲያን ለካባቢ ለይረፈ ማለታችን እንዳልሆነ ምእመናን ለገንዘብ ደገባል ። ከላይ እንደተናገርነው የሌዲስ ማሰቃጠሚ ቦታ ከተዘጋጀ ችግር ለደኖርም ነገር ግን ለስከሬን ለውጥ ሌላ ለስከሬን ደርቦ መቀበሩ ታላቅ ስህተት ነውና ይታሰብበት እንላለን ።

ለተከበራችሁ ለንባብደን ለማሳሰብ የምንፈልገው የክርስቲያናት ሥጋ የትም ቦታ ቢወድቅ ክብር ያለው መሆኑን ነው ። በቅጽረ ቤተ ክርስቲያን ቤቀበርም ፣ በሚነ ተሞሉ ቤቀበርም የሙታን ነፍሳቸው የሚደኑት በሃይማኖታቸው ጽናት በመልካም ምግባራቸው እንጂ በመቃብራቸው ማሳር ለይደለም ። በመቃብር ማሳር ክብር እንደሚደገፍ ጌታችን መድኃኒታችን ሊዮሴስ ክርስቲስ ሲያስተምር እናንተ ገብዞች ጸርቸና ፈረሳውያን የነበሩትን መቃብር ስለምትሠሩ የጸድቃንንም መቃብር ስለምትስጡ ወዮላችሁ ! ብሏል ማቱ ጅም ጅም ጳዊት ይህንን ሲያስረዳ ። ወሥጋህ ሙኒ ለጸድቃኒክ ለአረቂተ ገዳም የደጋግ ሰዎች ሥጋቸው የዳር ለራዊት ምግብ ነው ብሏል ።

ስለዚህ ወደ መንገድ ሰማይ የሚገቡት በዓዘድ ቤተ ክርስቲያን ለካባቢ በክብር የተቀበሩት ብቻ ለይደሉም በዳር በገደል ወድቀው ሥጋቸውን ለውረ የበላው ነፋስ የበተነው ለሞራ የገተነው ቢሆንም በእግዚአብሔር ስም ለምኖ የተጠመቀ ከሆነ ወደ መንገድ ሰማይ የሚገባት ተስፋ አለው ።

ለዚህ ሁሉ ተዘጋጅቶ ለይደለም ለይደለም ። ለሥጋም ለነፍስም የሚጠቀም ዝግጅት ማድረግ ተፈላጊ ነው ። የምንሠራው ሥራ ሁሉ ለተከታይ ትውልድ በመልካም ምሳሌነት የሚጠቀስ መሆን አለበት ። ከላይ እንደጠቀስናቸው ለበው ያለየ እውነት ሥራ ሠርተ ስምን በታሪክ ማስመዘገብ ከእያንዳንዱ ምእመን ይጠቃልል ።

ስማቸው በታሪክ መዝገብ የተመዘገቡት ሰዎች ሁሉ ከእኛ የተለየ ተፈጥሮ የላቸውም ። ሁሉም እንደኛ ሰዎች ነው ። ነገር ግን በመልካም ሥራቸው ለሌሎች ማስተማሪያ ለመሆን በቅተዋል ።

ስለዚህ ማሰብ ያለበት የዕለቱን ብቻ ለይደለም ። ለራሳችንም ሆነ ለገናኛቸውን ለርቆ የማሰብና የማስተዋል ስሜት ሊኖረን ይገባል ። ሞኝ የዕለቱን ብልህ የዓመቱን ተብሎ በመነሻው እንደተጠቀሰው እንደሚገኝ ጊዜያዊውን ተገባር ብቻ ሳይሆን እንደብልህ ለሁልጊዜ ቀዋሚ የሆነውን ሥራ ለመሥራት መዘጋጀት ይኖርብናል ።

መንፈሳዊ ሹመት የመምህር ተክለማርያም ዓምደጊዮርጊስ የሕይወት ታሪክ

መምህር ተክለ ማርያም በኤርትራ ክፍለ ሀገር (ሰንጊት) ክረን አውራጃ ልዩ ስሙ አድርገው ሚካኤል በተባለው ቀበሌ ከአባታቸው ከአቶ ዓምደ ጊዮርጊስ ፅብጽ ጽዮን ከእናታቸው ከወይዘሮ ወለተ ቅዱሳን ዓምደሚካኤል በ፲፱፻፲፯ ዓ.ም ተወለዱ።

ዕድሜያቸው ለትምህርት ሲደርስ በጸዕዳ ዓምባ ሥላሴ ገዳም ንባብና ዳዊት ክቃል ትምህርት ጋር አጠናቀው ተማሩ ከዚያም ተጥለው ሰዓታትንና ግብረ ዲቄናን አውቀው ለማዕረግ ዲቄና የሚያበቃውን ትምህርት ከተማሩ በኋላ በዘመኑ የኤርትራ ሀገረ ስብ ከት ጳጳስ ከነበሩት ከብፁዕ አቡነ ማርቆስ ማዕረግ ዲቄና ተቀብለው በተወለዱበት ቀበሌ በቅዳስና በሰዓታት መንፈሳዊ ተልዕኮዎቻቸውን ሲፈጽሙ ከቆዩ በኋላ በወራዩ አውራጃ ወደ ሚገኘውና ደብረ ድጉሃን በመባል ወደ ታወቀው ታላቁ የአቡነ ዮናስ ገዳም ገብተው ግብረ ክህነትን እየተማሩ በገዳሙ የሚገኙትን አረጋውያን እየረጁ ከፍ ያለ ትሩፋትንና መንፈሳዊ አገልግሎትን አበርክተዋል።

መምህር ተክለ ማርያም በገዳሙ የሚፈጸሙትን መንፈሳዊ ተልዕኮ በመመልከት በገዳሙ መነኮሳት ታላቅ ተወዳጅነት አትርፈዋል። የመምህር ተክለ ማርያም ዓምደ ጊዮርጊስ ሐሳብ ከሴት

ብፁዕ አቡነ ዮናስ የሚሙት ልብሳቸውን እንደለቡ

ርቆ ንጽሕናን ጠብቆ መኖር ስለነበርና በአርዕተ ምንኩስና ተጠምደው መኖር በመሆኑ በደብረ ድጉሃን ገዳም አርዕተ ምንኩስና ተቀበለ።

መምህር ተክለ ማርያም ከመመነኮሳቸው አስቀድመው ጸዋት ወይን ከመማራቸውም በላይ አቋቋም ቅኔ የመሳሰሉትንና በበለጠ ደግሞ መዝገብ ቅዳሴን ለመምህርነት በሚያበቃ ሁኔታ በመማራቸው በመምህርነት ተመርቀዋል። በዚህም መሠረት በገዳሙ ውስጥ ለ10 ዓመት ያህል ወምበር ዘርግተው ብዙ ደቀ መሳሙርትን ለቤተ ክርስቲያናችን አበርክተዋል ቀም ጽፈትም በሚገባ አጠናቀው ያውቃሉ።

ለጠ ደግሞ መዝገብ ቅዳሴን ለመምህርነት በሚያበቃ ሁኔታ በመማራቸው በመምህርነት ተመርቀዋል። በዚህም መሠረት በገዳሙ ውስጥ ለ10 ዓመት ያህል ወምበር ዘርግተው ብዙ ደቀ መሳሙርትን ለቤተ ክርስቲያናችን አበርክተዋል ቀም ጽፈትም በሚገባ አጠናቀው ያውቃሉ።

መምህር ተክለ ማርያም በዚህ እንደሌለ ማዕረግ ቅስና ከብፁዕ አቡነ ማርቆስ በ፲፱፻፵፮ ዓ.ም ተቀብለዋል እንደዚሁም ማዕረግ ቀም ጽፈትን ከብፁዕ አቡነ አትናቲ ያስ ተቀብለዋል።

ይህ ብቻ አይደለም ከቅዳሴ መምህርነታቸውም በኋላ ግብረ ገብነታቸውን በመመልከት በአብወ መነኮሳት ተመርጠው ፆ ዓመት ያህል ገዳሙን በእስተዳዳሪነት አገልግለዋል።

መምህር ተክለ ማርያም ዓምደ ጊዮርጊስ በኤርትራ ሀ ስብከት በዋና ጸሐፊነትና በመንፈሳዊ ዳኝነት ከማገልገላቸውም ሌላ በሃብተ ክርስቲያን እየተዘዋወሩ ወንጌልን ማስተማር ደግሞ ዕለታዊ ተግባራቸው ነው። እንደዚሁም በአሥመራ ከተማ ለተሠራው የስብከተ ወንጌል ሕንፃ ማሠራያ የገንዘብ መዋጮ ሲያረጋግ በየአውራጃው እየተገኙ ሕዝቡን በማስተማርና በማበረታታት የደከሙት ድካም በቀላሉ የሚገመት አይደለም።

በክፍለ ሀገሩ ለደረሰውም ትግር ለሰላም ጥረት መፍትሔ ለመፈለግ የሰላም ጉባኤ ሲቋቋም በኢትዮጵያ አርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን በመወከልና አባል በመሆን ከፍተኛ ድርሻ አበርክተዋል።

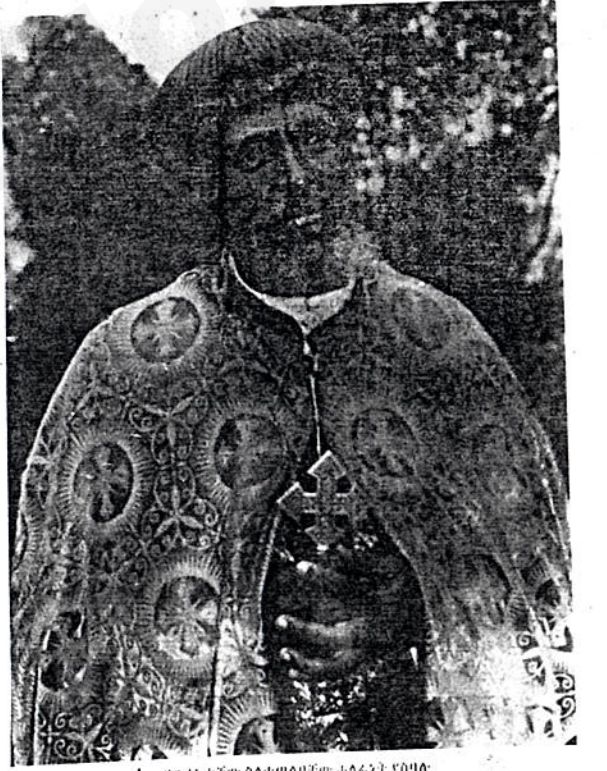
መምህር ተክለ ማርያም የፈጸሙት መንፈሳዊ ተልዕኮ በዚሁ ላይወሰን በሕገናት ማሳደጊያ ፍጥተ ብርሃንና በመሠረተ ትምህርትም በኩል የከፈሉት የሥራ አስተዋጽኦ እጅግ የላቀ ሁኖ በመገኘቱ ከሁለቱም ድርጅቶች የምስክር ወረቀት ተቀብለዋል። ቤተ ክርስቲያንን ለማስፋፋት ገደማና

ትንም ለማጽናት በሚደረገው መንፈሳዊ ጉባኤም በኤርትራ ሀገረ ስብከት በሚገኙት አውራጃዎች ከሀገረ ስብከቱ እስከ አጠቃላይ ቤተ ክርስቲያን ድረስ በመዘዋወሪያ ወረ ሰበካ ጉባኤን በማቋቋምና በማጠናከር የሰንበት ተማርችን

ላት ዘኢትዮጵያም መልካም ፈቃዳቸው ሁኖ ለዚህ ከፍተኛ ሹመት አብቅቷቸዋል።

የሲሙቱ አፈጻጸም

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ተክለ ሃይማኖት ከሊቃነ ጳጳሳቱ ጋር በዓውደ ምሕረት ወደ ተዘጋ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ተክለ ሃይማኖት

በማስባሰብና በማስተማር ያደረጉት ጥረት ወሰን የለውም። ያህንንም መንፈሳዊ ተልዕኮዎቻቸውን ያጠና ትዱስ ሲኖዶስና የመምህር ተክለ ማርያም መንፈሳዊ ሥራ አመራርን የተገነዘቡ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ምትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳ

ጅው መንበረ ክብር ወጥተው እንደተቀሙ ከየአደባቢቱ የመሙመምራን በዓውደ ምሕረቱ ለ፲፮ ደቂቃ ያህል ካሸበሹ በኋላ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ቃለ ምዕዳን ሰጥተው በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ሃይማኖት ለገጠው ሆኖአል። ከነፈርግብ ርቆስ

ወበሉ ከሚረዱት በት ላይ ጸሎተ ኪዳን እድርሰው በራዜ ስጥተው በት ነበር ። በዚያን ጊዜ በተ ክርስቲያኑ በሚገባ እንደዛሬው ስላልተወራ ታዎቱ በመቃኛ ነበር የሚተድሱትም ካህናት የሚመ ጡት ደብረ ማርቆስ በመንበረ ጵጵስናው የሚኖሩ መነኮሳት ነበሩ ። ገዳሙ አስቁጥስ ብለው የሰየሙትም ብዑስ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ያንጊዜ ገዳሙን ሲገቡኝ ነው ።

ገዳሙ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በብ ዑስ አቡነ መቃርዮስ አመራር ያደረገው እርምጃ እጅግ ዘግቦ የሚያስደንቅና የሚያስገርም ነው። ያን ጊዜ ለዓይን ማረፊያ እንደ እንጨት ያልነበረው ቦታ አሁን በላይ ላይ ዛፍና ተክል አበባና ልምላሚ እግዚአብሔር ያንጊዜ ከትንሽ መቃረቢያ በስተ ቀር ሌላ ያልነበረው በተ ክርስቲ ያን በዘመናዊ ፎርም ከመታነ ጹም ሌላ ግድግዳውም ጠረፍም በሥዕል አሸብርቆ ይገኛል ። ከዚ ዑም ጋር በገዳሙ ለሚኖሩ መኖን ያን መምህራንና ተማሮች መኖ ሪያ ብዙ በቶችና ጉጆዎች ተሥር ተዋል ። ከዚህ ላይ በት ያልናቸው ታላላቆችን ሲሆን ጎጆዎች ያልና ቸው ደግሞ የቅኔ ተማሮች የሚኖ ሩባቸውን ነው ።

በልማትም በኩል ከላይ እንደገ ለጸነው ብዙ ባህር ዛፍችን ድክ ሬን የሚባሉ አትክልቶች ተተክ ለው ያገዳሙን ቦታ ሽፍነውታል ። በዚህ ዓመትም የሚተክሉት ችግ ጾች ፈልተው ተደንገደው ተምሶ ወትቱን በመጠበቅ ላይ ይገኛሉ ። የአትክልት ኃላፊ የሆኑትን አባ ወልደ ገብርኤል ብርሃኑን ጠይቀ ናቸው ሲያስረዱ በገዳሙ ከልል

ውስጥ እንደተመለከታችሁት ብዙ ችግሮች ተተክለው ስለለሙ ዱልን ገዳሙን ደን ለበስ አድርገ ውታል አሁንም ወደፊትም ሥራ ችን እያጠናከርን ገዳሙን እያለ ማን እንራመዳለን ።

ብዑስ አቡነ ማቃርዮስ የገዳ ሙን ዕድገት በጧት በማታ ነቅ ተው ስለሚከታተሉ ብየጊዜው ከፍተኛ ዕድገት እያሳዩ ነው በዚህ ገዳም ልማቱን በሚገባ የሚካሄዱ የወር ደመወዝ የሚከፈላቸው ሹ ወራተኞች ይገኛሉ ያለፈውን ዓመት ሳንጨምር በዚህ በያዘነው ዓመት ብቻ ጸዮቻችን የባሕር ዛፍ ችግሩን አፍልተናል በማለት የፈሉ ትን ችግሮች ለብዑስ ወቅዱስ ሁሉ ተክለሃይማኖት ምትርያ ርክ ርዕስ ሊቃነ ጳጳሳትና ለብዑ ግን ሊቃነ ጳጳሳት ፣ እንዲሁም ለቅዱስነታቸው የክብር ተክታ ዎች አስገብኝተዋል ። ቅዱስነታ ቸውም በተመለከቱትና በጎበኙት ዑሉ የረኩ መሆናቸውን ለሀ ስብ ከቱ ሊቀ ጳጳስ ብዑስ አቡነ መቃር ምስ ገልጸውላቸዋል ። ገዳሙ የአ ንድነት ገዳም እንደመሆኑ መጠን በመቁነን የሚመገቡ 80 ገዳማ ውያን ሰዎች መኖራቸው ተገል ጿል በገዳሙም የመጽሐፍ ፣ የዐዋ ትው ዜማ ፣ የቅኔ የቅዱስ መምህ ሬን መኖራቸው ታውቋል ። ከተብ ችቱ በኋላ ስለቅዱስነታቸው ክብር በገዳሙ ግብግብ ተደርጓል ። ከግብግብውም በኋላ ከሊቃውን ትና በገዳሙ ከሚማሩ ተማሮች ብዙ ቅኔዎች ለቅዱስነታቸው ተበርክተዋል ብዙ ግጥሞችም ተነበዋል ።

በገዳሙ ግብግብ ጊዜ ለቅዱስነ ታቸው ከተበረከቱት ቅኔዎች በጭ ቁቱ ቀጥለን ለአንባብያን አቅርቦ

ናል ። ሥላሴ ቅኔ ዘመረጊታ ንሩይ ዓለማየሁ የዐዋትው ዜማ መምህር ይዕቆብ ፍጥረታተ ተግባራተ ልማት ኪሩቤል ፣ ወርቀተ ፍራ መንበረ ዘበበገጹ ይሆኑ ።

መቃርዮስ አምላክ እዘዘ ወለሉ ተፈጥሮ ። ወተዳማዊ መልእክ ተክለ ዓይ ማኖት ፍቁሩ

በጎበ አንጻረ የሐውሩ ገባዕተ አስቁጥስነት እለ ቁጥሩ

እስመ እሉ በባሕር ጎበሩ ትርጉሙ ። የልማት ሥራዎች ኪሩቤል ፍጥረትን ይጠብቁ ዘንድ የሥላ ስን መንበር ተሸክመው ይበራሉ በመቃርዮስ ትዕዛዝ ተፈጥረዋ ልና የመጀመሪያው መልእክ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ባመለከታ ቸው ይሄዳሉ የገነት አስቁጥስ ወራተኞች አራት ራስ ያለው አሞራ በባሕርይ እንድናቸውና ።

መወድስ ቅኔ በዕለተ ዓርብ ቅድስት ዕለተ ናሱሐ በኪዳን እግር ይምጸሉ ተክለ ሃይማኖት ሀገራትን ።

ተበርበረት ሲኤል ነድተ ሥጋን እስመ ከመ ይኩንአም ሳሊሁ መቃርዮስ በኃይል መስቀሉ ሰበዙ ግዕዝ ።

ለተክለ ሃይማኖት እስመ ምጽ ንቱ ስሑተን ይሚጥ ወይም ራህ ቅዱሳን

ለዓለም ይንግዕሪ አርእያሁ ለዘፈጠ ረን። ተክለ ሃይማኖት መሥተግህል ወረር መምህርን ።

እምቅድመ ህሊና የአምር ተም ኔተ ልብን ። እንበለ ንስሐሉ በጸጋሁ ይሁብ

ፍትወተነ ። ትርጓሜ

በዕለተ ዓርብ የደስታ ቀን አቡነ ተክለ ሃይማኖት ወደግራ ችን መጣ በመጣም ጊዜ ሲኤል ችግራችን ተበረባረች ጠፋች መቃርዮስም እንደገና ይሆን ዘንድ በመስቀሉ ኃይል ነግነትን አስተማረን ተክለ ሃይማኖት የመ ጣው በደለኞችን ወደጽድቅ ለመ መለስ ጸድቃንን ለመምራት ነውና ።

የፈጣሪያችን አርዓያ ይከተል ዘንድ ተክለ ሃይማኖት ቸር ይቅር ባይ መምህራችን ነው ከሁሉ አስ ተደግሞ የሌሎችን ያውቃልና ሳን ለምነው ፍላጎታችንን አውቆ ይሰ ጣናል ።

ከላይ እንደገለጸው ለማስረጃ ያህል አቀረብን እንጂ የተነገሩ ትን ቅኔዎች ሁሉ በእትም ለማው ጣት በፈለግ ራሱን የቻለ እንደ ታላቅ መጽሐፍ ለመሆን ይችል ነበር ።

ገዳሙ አስቁጥስ በኋ ዓመት ያሳ የው ዕድገት እጅግ በጣም የሚያስ ደንቅ ሆኖ ተምልክተነዋል ። በይ በልጥ ይህንን ገዳም ለቆረቆሩት ብዑስ አቡነ መቃርዮስ የጎጆም ሀ ስበከት ሊቀ ጳጳስ ከፍ ያለ ደስታ ሊሰማቸው ይገባል ።

እንድነቱ የመምህራንና የተማ ሮች ይሁታ የልማቱ እርምጃ ሁሉ ለሌሎች ገዳማትና አድባራት በት ምህርት መልክ የሚጠቀስ ሆኖ አግኝተነዋል ገዳሙ በዚህ አንቀስ ታላው ብቻ ሳይወሰን ከዚህ በበ ለጠ ወርቅ ለበተ ክርስቲያናችን በዓርያነት ተጠቃሽ ሆኖ እንዲ ኖር የዘወትር ምኞታችን ነው ።

የዘናው አቅራቢ ሊቀ ኅ ልማን ወርቅ በባብሀ

ቅዱስ ሚካኤል ሊቀ መላእክት

እግዚአብሔር ከዕለተ እሑድ ጀምሮ እስከ ዕለተ ዓርብ ድረስ ባሉት ጅቀኖች በየወገን በየወገን የፈጠራቸው ስን ፍጥረታት ጸጅ ሲሆኑ ከጸጅቱም መካከል መላእ ክት ናቸው ።

ቅዱሳን መላእክት ፈጣሪያ ቸው እግዚአብሔርን ለማገልገል የሰው ልጅ የጸለየውንም ጸሎት ለማሳረግና ለመንፈሳዊ ተልዕኮ የተፈጠሩ በሆኑም ሰውን እንዲረ ቅዱሳን የሰውን ችግር በተረዳሉ ነታ ቸው እንዲያስወግዱ ከእግዚአብ ሔር ቃል ኪዳን ተሰጠታቸዋል ።

ይኸንንም በማስመልከት መላ እክት በተራዲኢነታቸው ምን ያህል ሥልጣን እንዳላቸው ሲገ ልጥ ቅዱስ ዳዊት (ይትአየን መል እክ እግዚአብሔር አወደሙ ለእለ ይፈርህም ወያድናጥሙ) እንዲ ህም ማለት “የእግዚአብሔር መልእክ በሚፈሩት ሰዎች ዙሪያ ይሰፍራል ያድናቸውማል መዝ-ጳጳ -ጳጳ) ከዚህ የተነሣ ምእመናን ሁሉ እግዚአብሔርን በማመን በመላእክት አማላጅነ ትም በመማዕን ስማቸውን በመጥ ራት በለ አምላክ ቅዱስ ሚካኤል ስለአምላክ ቅዱስ ገብርኤል እያሉ እየመጸው በምድራዊ ዓለም ከመቅደሳትና ከአደገኛ ሞት የሚ ድነበት ሲሆን በበለጠ ደግሞ ተስፋ መንግሥተ ስማያትን ያገኙ በታል ስለዚህም ነው ቅዱስ ዳዊት የሚፈሩትን ያድናቸዋል ሲል የተናገረው ።

የመላእክት ተራዲኢነት በብሉ ይከዳንም ሆኑ በሐዲስ ኪዳን በብዛት ተጠቅሶ ይገኛል ከብዙም

በጥቂቱ ነቢዩ ዳንኤል የገለጸውን እንመልከት ።

“የፋርስ መንግሥት አለቃ ሃያ አንድ ቀን ያህል ተቋቋመኝ እን ሆም ከዋንኞቹ አለቆች አንዱ ቅዱስ ሚካኤል ሊረዳኝ መጣ ሲል ተራዲኢነቱን መስከር እናገ ንዋለን ዳንም ፤ ፤፪

የቅዱስ ሚካኤል ተራዲኢነት በዚሁ አጭር ዓምድ ሊወሰንና ሊገለጽ ስለማይቻል ባጭሩ ለባሕ ሬን ያደረገውን የድገትና የተራ ዲኢነት ታሪክ እንመልከታለን።

የቅዱስ ሚካኤልን ስም በማስ ታወስ በየወሩ በ፲፪ቀን የሚመጸ ውቱ ባልና ሚስት ነበሩ እነዚህ ሰዎች መሆኑ ለምጽዋት እጅህን ዘርጋ ከመመጽወትም ወደ ኋላ አትብል የሰው ምጽዋት ታድገን እጥን” ምጽዋት ከሞት ታድናለ ችሩ ሲል እንደ ተናገረው እንግዳ ችን በመቀበል ድኾችን በመር ዳት በጋለ መንፈስ የቅዱስ ሚካኤ ልን በዓል በየወሩ ሲያከብሩ ወንድ ከዚህ ዓለም በሞት የሚለይ በት ጊዜ ሲደርስ ሚስቱን ጠርቶ እኔ ከዚህ ከጋራው ዓለም ወደ ማያልሬው ዓለም መሄድ ነው ስለዚህ በሕይወት እስካለሽ ድረስ የቅዱስ ሚካኤልን በዓል እንዳታ ስታገይ ዓቅምሽ በሚፈቅደው መጠን የቅዱስ ሚካኤልን በዓል እንድታከብረ በማለት በአድራ መልክ ሚስቱን ተሰናብቶ አረፈ።

ይህንን ቃል ነግሮ ተሰናብቷት ሲሄድ ግን ሚስቱ ዐንሳ ነበር ሚስቱም የባልዋን ቃል ሳታጥፍ በዓሉን እያከበረች አምላክዋን

እግዚአብሔርን እየለመነችና በቅዱስ ሚካኤል አማላጅነት እየተማወቀች የዐነሰችውን ዕንሰ ለመውለድ ምጥ ተያዘች በዚህ ጊዜ ከቅዱስ ሚካኤል በቀር ሌላ ዘመድ ስላልነበራት የቤትዋን ደጃፍ ዘግታ መስኮቶቿን ከፍታ በምጥ ተይዛ ሳለች የምሕረት አማላጅነት የተሰጠው ቅዱስ ሚካኤል በመስኮቱ ገብቶ አይዘኝ አትፍረ አትደንግጭም ወንድ ልጅ ትገላገ ያለኝ እሱም በዚህ በጉረቤትኸ ያለውን ባለጸጋ ገንዘብና ንብረት ወራሽ ይሆናል ሲል አስደናቂ የሆነውን ነገር ነግሯት በዚያው በገባበት መስኮት ወጥቶ ሄደ።

ቅዱስ ሚካኤል ለሴትየዋ ሲነግራት ባለጠጋው ከቤቱ ሆኖ ይሰማ ነበርና ይህ የምትወልጅው ልጅ የዚህ የጉረቤት ባለጸጋ ንብረት ወራሽ ይሆናል የሚለውን ድምፅ ሲሰማ ደንገጠ ፈራ ተንቀጠቀጠ።

ባለጠጋው ምንም እንኳ በጉርብትና ለብዙ ጊዜ ከሴትየዋ ጋር ቢኖርም አይወዳትም ነበር ይኸውም ሰድባው ወይም ኃይል ቃል ተናግራው ሳይሆን በንገር በመሥራትዋ እየቀና ነበር። ተንኮለኛ ሰው መቸም ሁልጊዜ ተንኮለኛ ነውና ሕፃኑ እድገ የገኘ ሳይሆን ሲሆን ይህንን ልጅኸን በጥሩ ሁኔታ እንዳሳድግልኸና እንዳስተምርልኸ ለእኔ ስጭኝ ሳንችም ቢሆን በየወሩ የተወሰነ ደመወዝ እቆርጥልኸለሁ አላት ሴትየዋ ግን ስንኳንስ ራሱ ልጅኸን አሳድግልኸለሁ ሲላት ራስዋ እንኳ መለመን እንደሚገባት አውቃ የባለጸጋውን ተንኮል ሳትመለከት ልጅዋን አምጥታ ሰጠችው።

ከዚህ በኋላ ባለ ጸጋው ልጁን

በምን ዓይነት እንደሚያጠፋው ያወርድና ያወጣ ጀመር ከብዙ ውጣ ውረድ በኋላ ግን ሳጥን ሠርቶ ከዚያው አሸን ወደ ባሕር ከመጣል ሌላ አማራጭ ስላልነበረው ጥሩ ሳጥን አሠርቶ ልጁን ከሳጥኑ ቆልፎ ወደ ባሕር ጣለው እግዚአብሔር ግን የሰውን ድጋን ነት እንጂ የሰውን ጥፋት ስለማይፈልግ የሚጠብቀው መልእክ ቅዱስ ሚካኤልን ስለዘለለት ሳጥኑ እየተንሳፈረ ወደ ሌላው ሀገር ሄዶ በባሕር ዳር ተንሳፎ ሳለ አንድ ሰው አየውና የነጋዴዎች ብር አገኘው ብሎ ሳጥኑን አውጥቶ ወደ ቤቱ ወሰደው ወድያው ሰውየው ርቦት ነበር ወደ ዓጣ እጥግጆች ሄዶ ዓጣ ቢለምናቸው አንድ ዓጣ ሰውትና ጠብሼ እበላለሁ ብሎ ሆዱን ቢቀደው ቁልፍ አገኘ ዓጣውን ከበላ በኋላ በዚያው ባገኘው ቁልፍ ግጥኑን ቢሞክረው ተከፈተለት ቢያይ ዐሐይ የመሰለ ልጅ አገኘ ሰውየውም ልጅ ስላልነበረው ልጅ ይሆነኛል ብሎ ደስ ከመሰኘቱም ሌላ ከባሕር ስላገኘው ባሕርን የሚል ስም አወጣለት።

ባሕራን በዚያው ሀገር ሲያገለግል ከኖረ በኋላ ያ በጣጥን አድርጎ ከባሕር የጣለው ባለ ጸጋ ለአንድ ጉዳይ መጥቶ ባሕራን ካለበት ቤት በእንግድነት አደረ ከዚህ በኋላ ባለቤቱ ባሕራንን እንዲህ አድርግ ባሕራን ይህንን አምጣ እያለ ሲጠራ ሰምቶ ባሕራን ማለት ምን ማለት ነው ብሎ ጠየቀና ባለቤቱም ይህ ጉዳይ ታሪክ ያለው ነው በዚህ ዓመተ ምሕረት በጣጥን ሁኖ ከባሕር የተገኘ ነው ሲለው ባለጸጋው ደንገጠ የተገኘበትንም ወርና ዓ-ም አጥብቆ ጠየቀው እሱም በትክክል ሲነግረው ለካ በሕይወት አለ አሁን እንዴት አድርጎ ልግደለው ይልና ባለጸጋው ያንን የባሕራንን አሳዳጊ ሳንተም ለእሱም ብዙ ገንዘብ እስ ጣችኋለሁና ይህ ልጅ ወደ አገራ ሄዶ አንድ የረሳሁትን ዕቃ እንዲያመጣልኝ ብትፈቅድልኝ አለው ሰውየውም በተንኮል ስላልመስለው እሺ ይሄድ ሲል ፈቀደለት።

ባለጠጋውም እጅግ ደስ አለውና ደብዳቤ ጽፎ ይህ ልጅ ወዲያው እንደገባ ግድሉት የሚል ወረቀት መጣልኝ ብትፈቅድልኝ አለው ሰውየውም በተንኮል ስላልመስለው እሺ ይሄድ ሲል ፈቀደለት። ባለጠጋውም እጅግ ደስ አለውና ደብዳቤ ጽፎ ይህ ልጅ ወዲያው እንደገባ ግድሉት የሚል ወረቀት መጣልኝ ብትፈቅድልኝ አለው ሰውየውም በተንኮል ስላልመስለው እሺ ይሄድ ሲል ፈቀደለት። ባለጠጋውም እጅግ ደስ አለውና ደብዳቤ ጽፎ ይህ ልጅ ወዲያው እንደገባ ግድሉት የሚል ወረቀት መጣልኝ ብትፈቅድልኝ አለው ሰውየውም በተንኮል ስላልመስለው እሺ ይሄድ ሲል ፈቀደለት።

የጸድቁ የአቡነ እስትንፋሰ ክርስቶስ ታሪክ በአጭሩ

በገድላቸው በትሩፋታቸው የታወቁት የኢትዮጵያ ተወላጅ የሆኑት ጸድቁ አቡነ እስትንፋሰ ክርስቶስ በዋድላ ደላንታ አውራጃ በዳውንት ወረዳ ደብረ አሰጋጅ ከተባለው ቦታ ተወለዱ። አባታቸው ካህን መልእክ እና ታቸው ወለተ ማርያም ይባላሉ። ጸድቁ በታገሣጥ ጅ ቀን ተወለደው ህጋ ቀን ሲጥላቸው ጥር ፲፮ ቀን ሲጠመቱ ስማቸው እስትንፋሰ ክርስቶስ ተብሎ ተሰይሟል። ከአባታቸው ቤት በሥነ ሥርዓት እድገው ሰባት ዓመት ሲጥላቸው አባታቸው ኪራኮስ ወደ ተባሉት መምህር ወሰደው አባቱ ሆይ ይህንን ልጄን ቤተ እግዚአብሔር አገልጋይ እንዲሆን በብዕዕትና በሥዕልነት መልክ ስለሰጠሁት በሚገባ የቤተ ክርስቲያንን ትምህርት እንዲያስተምሩልኝ አደራ ብለው ሕፃኑን እስትንፋሰ ክርስቶስን አስረከቧቸው። መምህሩ ኪራኮስም ሕፃኑን ተረክበው የቤተ ክርስቲያንን ትምህርት አስጀምረው ንባብና ጻዊት ብሎ የትንሹ ሐዲሳትን እስተምረው ሲፈጽሙ ለአባታቸው ለካህን መልእክ አስረከቡአቸው አባታቸውም ወደ ጳጳሱ አቡነ ማርቆስ ወሰደው ዲቁና እንዲቀበሉ በማድረግ ለተወለዱበት ለእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን በሃይማኖት የዐና በመልእክ አማላጅነትም የተማወቀ አያርምና።

ከነፈረ ርግብ ማርቆስ

ዲያቶን ሁነው እንዲያገለግሉ ሰጧቸው ጸድቁ እስትንፋሰ ክርስቶስም በተለወጡበት ደብር ብዙ ዘመን በዲቁና ማዕርግ ሲቀድሱ ከቆዩ በኋላ በፈቃድ እግዚአብሔር ከትውልድ ሀገራቸው መንነው ወደ ደሴተ ሐይቅ እስጢፋኖስ ገዳም ሔዱ ከዚያም ከባሕሩ ዳር ሲደርሱ ጸሎት ካደረሱ በኋላ ያለ መርከብ ባሕሩን ተሻግረው ከደሴቱ ደርሰው በቤተ ክርስቲያን ሰግደው የተመሰጠና የእንክር ጸሎትና ምስጋና ለፈጣሪያቸው አቅርበዋል። በዚያ የሚኖሩ መንኮሳትም ያለመርከብ እንዴት ብለው ባሕሩን እንደተሻገሩ አድንቀው ስላምታ አቀረቡላቸው ጸድቁ እስትንፋሰ ክርስቶስም መንኮሳቱን ወደ አበምኔቱ እንዲያቀርቡ በሚገባ ጠይቀው አገናኝተዋቸው ያለ ሐይቅ ደሴት ገዳም አበምኔትም “መጸእክኑ ገቢየ አወልድየ ከመትኩን መንኮሳ” ልጄ እስትንፋሰ ክርስቶስ ሆይ ወደ እኔ የመጣኸው መንኮሳ እንድትሆን ነው? አሏቸው ጸድቁ እስትንፋሰ ክርስቶስም አባቱ ሆይ አሳቤን አስቀድመው አውቀዋል። በእርስዎ እጅ ልመንኩስ ነው የመጣሁት አሏቸው። የገዳምም አበምኔት መጽሐፈ መንኮሳት እንደሚያዘው ፫ ዓመት በገዳም አበው መንኮሳትን እየረዱ ሥርዓተ ብህትውናን ሥርዓተ ስላግናት የዐና በመልእክ አማላጅነትም የተማወቀ አያርምና።

፫ ዓመት ሲሆናቸው መልካም ትሩፋታቸውና ምግባራቸው ተመ

ርምሮና ተጠንቶ መልአበሶ አልባሰ ምንኩስና ቅዱሳተ” ይላል ለቅድስና የምታበቃውን የምንኩስና ማዕርግ ሰጥተው አመነኩሷ አቸው። ቀጥለው ፪ኛ ሊቀ ዲያቶናት ሁነው በገዳም እንዲያገለግሉ መደቧቸው ከዚያም የገዳም መጋቢና ሊቀ ምርፋቅ እዲሆኑ በመልካም ተልእኮአቸው ብዙ ትሩፋት ሠርተው ከፍ ያለ ምስጋና አግኝተዋል። በገዳም ሕንክሳት ተመርጠው የቅስና የቀምስና የክርላና ማዕረጋት ከጳጳሱ ከአቡነ ማርቆስ እንዲቀበሉ በማስታወሻ ተልዕከው ሶስቱንም ማዕርጋት ተቀብለዋል። በነዚህም በተቀበሏቸው መንፈሳውያን ማዕርጋት በሐይቅ እስጢፋኖስ ገዳም ሰባት ዓመት አገልግለዋል። ጠቅላላም በሐይቅ ገዳም ፲፩ ዓመት ከአገልገሉ በኋላ “ወብ ጽሐ አድያመ ሼዋ ወመሐረ በሀየ...” ይላል ከሐይቅ ገዳም ተነፋሰ ክርስቶስ ሆይ ወደ እኔ የመጣኸው መንኮሳ እንድትሆን ነው? አሏቸው ጸድቁ እስትንፋሰ ክርስቶስም አባቱ ሆይ አሳቤን አስቀድመው አውቀዋል። በእርስዎ እጅ ልመንኩስ ነው የመጣሁት አሏቸው። የገዳምም አበምኔት መጽሐፈ መንኮሳት እንደሚያዘው ፫ ዓመት በገዳም አበው መንኮሳትን እየረዱ ሥርዓተ ብህትውናን ሥርዓተ ስላግናት የዐና በመልእክ አማላጅነትም የተማወቀ አያርምና።

አስተምረው በክርስቶስ ስም እሳምነው አጥምቀዋል ሰባት አብያተ ክርስቲያናትም እሳንፀዋል በዚህም በቅድስና ሥራቸው መልእክት ቅዱስ ገብርኤል ተገልጾ የእግዚአብሔር ባለግላ እስትንፋስ ክርስቶስ ሆይ እግዚአብሔር እምላክህን ሊኖሩላሁም ሕይወት እኔ ሰው ሁኔ በዚህ ዓለም ግዳጅ ምት ከዘወር የቅድስና ሥራ የሠራሁባቸውን ታሪካዊያንና ቅዱሳት መካናትን ተሳልፎና ስግዳ እንዲመጣ አገዛዝጥላሁ ብሎሃል ብሎአቸው ተሠወረ = ጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስም ይህን የመሰለ በቅዱስ ገብርኤል ቃል ስምቸው ደስ አላቸው ለእግዚአብሔርም ምስጋና አቀረቡ =

በማግሥቱ ለመንገድ የሚሆኑ ሾውን ሁሉ እዘጋጅተው ወደ ኢየሩሳሌም ጉዞአቸውን ቀጥለዋል በመልእክት መሪነት ኢየሩሳሌም ደርሰው ጌታችን የተወለደበትን ቤተሌሌምን ያደገበትን ናዝሬትን የተጠመቀበትን ዮርዳኖስን ብርሃነ መለኮቱን የገለጸበትን ደብረ ታሪትን የጸመበትን ገዳም ቆይታቸውን የተሰቀለበትን ቀራን የን የተቀበረበትን ጉልጉታን ጠቅላላ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ሁኖ ለሰው ልጅ ሲል የቅድስና ሥራ የሠራባቸውን ቅዱሳት መካናትን እየሞሩ በመሳሰሉም በመስገድ ለእግዚአብሔር ምስጋና አቅረቡዋል ከዚያም ወደኢያሪኮ ሕይወት ወደ እርማንያ ደሴት ለመሸገር ባለመርከቦችን እባካችሁ አሻግሩኝ ብለው ጠየቁአቸው እነሱም ገንዘብ ካልከፈልክ እናሻግርህም አሏቸው =

ጸድቁ እስትንፋስ ክርስቶስም

ወደ እግዚአብሔር ጸልየው በጸሎታቸው ኃይል አጸፋቸውን በባሕሩ ላይ ዘርግተው ያለመርከብ ውሃ ላይነካቸው ተሻግረው እርማንያ ገብተዋል በዚያም ከጸድቁ ከአቡነ ኤዎስጣቲዎስ መቃብር ላይ ጸልየው ወደ ግብፅ ሀገር ደርሰው በግብፅ ውስጥ የሚገኙትን ገዳም አስቋጥሰን የማርቆስን መቃብር እስክንድርያን የእንጦን ስን መቃብር ተሳልመውና በዚያ የሕሊና ጸሎት አድርሰው ጠቅላላ በግብፅ በናግራን የሚገኙትን ቅዱሳት መካናትን ተሳልመው ወደአክሱም ተመልሰዋል በእነሱም ጸድቁን ግ ቀን በደብረ ሲና ሰባት ቀን በደብረ ቢዞን ሰባት ቀን ሱባዔ አድርገው ሰንብተዋል =

ከዚያም የተሰዱት ቅዱሳንን የጸሎት ቦታና የመቃብር ቦታቸውን ተሳልመዋል =

ወደ ደብረ ጳዎ ገዳምም ሕይወት ገደሉን ያለ ኃብል ወጥተው ብዙ ጊዜ ጸልዋል ከዚያም ወደ ደብረ ዐባይና ወደ ዋልደባ ገዳም ሄደው ትሩፋት ሠርተዋል ከዚህ በኋላ ወደ ላስታ ሮሃ ሕይወት በቅዱስ ይመርሃኝ ክርስቶስና በቅዱስ ሐርቤ በቅዱስ ላሊበላ የመቃብር ቦታ ጸልዋል ጸድቁ ቅዱስ ነእኩቶለአብ የተሠወረበትን ዋሻ ጉብኝተው የሕሊና ጸሎት አድርሰዋል። ከዚያም በግሽን ዓንባ ላይ በሚገኘው ግማድ መስቀሉ ሰግደው የሕሊና ጸሎት አድርሰዋል በአማራ ሳይንት በገዳም ገሽቅ በአባ ጊዮርጊስ ዘጋስጫ የመቃብር ቦታ በተደባበሩት ግርያም ሰግደው የሕሊና ጸሎታቸውን አድርሰዋል =

ወደ ጉጃምና ወደ ቤገምድርም

ተሻግረው ከጸጋ እስጢፋኖስና ከመሳሰሉት ደሴቶች ያለመርከብ እየተሻገሩ በመጉብኝት ጸልዋል በዚያም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተገልጾ እንጋግሯቸዋል =

ከዚያም ተነሥተው ወደ ዞብል ሕይወት ወንጌልን በማስተማር ብዙ ያልተጠመቁ ሰዎችን አስተምረው አሳምነው አጥምቀዋል =

በዚያም ብዙ አብያተ ክርስቲያናትን አሳንፀዋል ጠቅላላ በተዘዋወሩባቸው ታሪካዊ ቦታዎች ሁሉ ድውይ ፈውሰዋል። ለምሳሌ አንድ ቀል ዕውር አብርተዋል መናፍቅ ስት ርኩሳንን አባረዋል።

“ወእምዝ ተረኒው ገብርኤል መልእክት እምዝ እግዚአብሔር ኅበ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ወይይሉ ለፍቁረ እግዚአብሔር በጸሐ ጊዜ ዕረፍትክ ወሕር ኅበ ሙላይ ሀገርክ እንተ ይለቲ ጸውንት” ከዚህ በኋላ ቅዱስ ገብርኤል ከእግዚአብሔር ወዳጅ እስትንፋስ ክርስቶስ ሆይ ! የዕረፍትህ ዘመን ደርሷልና ተወልደህ ወደ አደግኻ ባት ቦታ ወደ ዳውንት ተመለስ በዚያም እስጋጅ በሚባል ቦታ ተቀመጥ ብዙ መንፈሳውያን መነኮሳት ከየአውራጃው እየተሰበሰቡ ይመጡልሃልና እነርሱን አያስተማርክ የተለመደ ጸሎትህንና ስግደትህን እያድረግኻ ኑር በእጅህም ብዙ ልዩ ልዩ ተለምር ያደረግሃል ሃል የምትቀበርበትም ቦታ በዚህ ደብረ እስጋጅ ነው በመቃብርህ አረርም ድውይ ትፈውሳለህ አጋንንት ታባርራለህ ጠቅላላ ልዩ ልዩ ተለምር ትሠራለህ በመቃብርህም ላይ በጸጃቱ ካህናት ሰግዶ ስም ቤተ ክርስቲያን ይሠራበታል ብሎአቸው መልእክት ቅዱስ ገብር

ኤል ተሠወረ =

ጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ የመልእክት የቅዱስ ገብርኤልን ቃል ስምተው ምስጋና ለእግዚአብሔር በማቅረብ በግንባራቸው ተጉንብሰው በምድር ላይ ሰገዱና ጸድቁ እስትንፋስ ክርስቶስ ከዞብል ተነሥተው ተወልደው ወደአደገባት ወደ ዳውንት ተመልሰው ሄደው የእግዚአብሔር አብን ቤተ ክርስቲያን እያጠኑ በጸሎት በስግድት ተወሰነው ደብረ እስጋጅ በሚባል ልዩ ቦታ በዓታቸውን አድርገው ተቀምጠው ላለ መልእክት እንደነገራቸው ከየአውራጃው ብዙ መንፈሳውያን መነኮሳት እየመጡ ከአቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ዘንድ ይማሩ ጀመር።

ምግባቸውንም የሚመገቡት ያወርድ እምሰማይ ኅበስተ ዩና ኤል መልእክት ይላል መልእክት ቅዱስ የናኤል ከሰማይ ኅብስት እየመላለሳቸው ያን ይመገቡ ነበር እንጅ በሰው እጅ የተሠራ አይመገቡም ነበር ይላል ገድላቸው =

ከገዳም ግሽትና ከገዳም ሀበል ጉል አቡነ አካል ክርስቶስ አባ ተምጉስ ከደብረ ዳሪት ከገዳም ግጋ ወለቱ አባ ሥን ድንግል አባ ልብስ ክርስቶስ የሚባሉ የባቱ ቅዱሳን መነኮሳት እየመጡ ከጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ጋር ይቀመጡ ጀመር =

ውተሰምዓ ዜናው ለአቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ውስተ ኩሉ በሐውርት ይላል የጸድቁ የእስትንፋስ ክርስቶስ የቅድስና ሥራቸው በየአውራጃው ሁሉ ተሰማ በዚህም ምክንያት ከየአውራጃው ሁሉ እየመጡ ከጸድቁ አቡነ እስትንፋስ

ክርስቶስ የሚማሩትና የሚባረኩት ከመብዛታቸው የተነሣ ተማሮቻቸው ሁሉ እስከ አሥር ሺህ ደርሰው እንደነበር መጽሐፈ ገድላቸው ይናገራል =

በዚህም ዝናቸው ንጉሠ ዓጼ ፋሲል ልጃቸውን ዮሐንስን አመጥተው በራኪ በማስቀበል አባቱ ሆይ ይህ ልጅ ከሕፃንነቱ ጀምሮ ረጋ ያለ ጭምት ስለሆነ የበለጠ መንፈሳዊ እንዲሆን የእርቶይክስ ተዋሕዶ ሃይማኖትንና መልካም ምግባርን ያስተምሩልኝ ብለው ከእርሳቸው ቀጥለው የሚነግሡትን ዮሐንስ ጸድቁን ሰጥተዋቸዋል =

ጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስም የንጉሠን የዓጼ ፋሲልን ልጅ ጸድቁ ዮሐንስን የእርቶይክስ ተዋሕዶ ሃይማኖትንና ምግባር ትሩፋትን አስተምረው ለንጉሠ አጼ ፋሲል አስረክበዋቸዋል።

ንጉሡም በሕይወታቸው ላሉ ከእኔ ቀጥሎ የሚነግሡው ይህ ልጄ ዮሐንስ ነው ብለው በተናገሩት መሠረት ከአባታቸው ከዓጼ ፋሲል ቀጥለው ዮሐንስ ቀዳማይ የመጀመሪያው ተብለው ነግሠዋል በዘመን መንግሥታቸውም ሲኖሩ እንደ ቅዱሳን ሁነው የምናኔ ሥራ ሲሠሩ እንደኖሩ የራሳቸው ቀዳማዊ ዮሐንስ ዜና መዋዕል ያስረዳል =

በገድል እስትንፋስ ክርስቶስ ተጽፎ እንዳገኘነው ዓጼ ዮሐንስ የአቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ የጸሎት ቦታ አካባቢና በሙሉ ዳውንት ዳረ እሳት መሐሉ ገንት ይሁን ለም ብለው ሰጥተዋቸዋል ጠቅላላም የኢትዮጵያ ምእመናን በሙሉ የጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ የጸሎት ቦታ ብለው በተ

ቀመጡበት ቦታ እየሕዱ እንዲሰግዱ በተሠማረም መወሰናቸው ገድላ እስትንፋስ ክርስቶስ ይናገራል =

በዚህም ምክንያት የአቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ የመቃብር ቦታ ደብረ አስጋጅ ተብሎ ተሰየመ። ጸድቁ እስትንፋስ ክርስቶስም የርሳቸው ረዳት እንዲሆኑ አባ አካል ክርስቶስን ሊቀ ጉባኤ አድርገው የትምህርቱ ጉባዔ ሳይቋረጥ እስከ ሕይወት ፍጻሜአቸው ድረስ ብዙ ደቀ መዛሙርትን አፍርተው ለቅድስት ቤተ ክርስቲያን አስረክበዋል = የአንድነት የንፋሮ ገዳም አቋቁመው መሥርተዋል =

ከዚህ በኋላ ወዚያም መልእክት እግዚአብሔር ለአቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ጊዜ ፍልሎቱ እምዛቲ ዓለም ለዕለት ወለስዓት ለወርን ወለዓመት ይላል ጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ከዚህ ዓለም የሚለዩበት ሲታረብ የሚያርፉበትን ሰዓቱንና ዕለቱን ወርሱንና ዓመቱን ለይቶ ነገራቸው ጸድቁም ይህን ቃል ከመልእክት እንደሰሙ የመንፈስ ቅዱስ ልጆቻቸውን ሰብስበው በነፍስ በሥጋቸው የሚጠቀሙበትን በማስረዳት ከመከሩአቸው በኋላ።

ሚያዝያ ሁለት ቀን ታመሙ ጸድቁም ጊዜ ዕረፍታቸው እንደደረሰ አውቀው ወደ ፈጣሪያቸው ክርስቶስ እንዲህ ብለው ጸልዩ ጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ ስሜን የጠራ ዝክራን የዘከረ በእንተ እምኖ በስሜ የተማህን ሁሉ ለእኔ አሥራት እንዲሆኑኝ ትሰጠኝ ዘንድ እለምንላሁ ብለው ጸልዩ ጌታም ለጸድቁ አቡነ እስትንፋስ ክርስቶስ ተገልጾ ወዳጄ እስትንፋስ ክርስቶስ ሆይ ! ስምህን

የጠራ ገዢነትን የሰጠ በእኔ እምና በስም የተማኝ እስከ ፲፯ ትውልድ ድረስ አሥራተ ምህረት ለጥቅም ሆኑ ይህች የመቃብር ቦታ እስከ ዳግም ምጽኦቱ ድረስ የተባረከችና የተቀደሰች ትውን ልህ ብሎአቸው ሲፈጽም ባርጌ ቸው ተሠወረ :

ከዚህ በኋላ ሚያዝያ ፱ ቀን በዕለተ ግርብ በአድድም ሰገድ አይሱ ዘመን መንግሥት በጅጅ ፅድሚያቸው አርፈው በዚህ ብዙ ትሩፋት በሠሩበት በደብረ አሰ ጋጅ በክብር ተቀብረዋል ። ነፍሳቸውንም ሙላእነት ከቡር ሞቱ ለጸድቅ በቅደም እግዚአብሔር እያሉ ወደ ሰማይ ሲያሰርጓት የመንፈስ ቅዱስ ልጆቻቸው ለማየት ችለዋል ።

ከዚህ በኋላ አንድ አባ አትናቱ ምስ የተባሉ የበቁ ቅዱስ መነኩሴ ታቦተ ካህናተ ሰማይን ይዘው ከግሥን እንባ እግዚአብሔር አብ ተነሥተው ሙጥተው ጸድቁ አሰን እስትንፋስ ክርስቶስ ከተቀበሩ በት ላይ ይህን ታቦተ አስተምጧቸው ጸልዩበት ብለው ያመጡትን ታቦተ ለመነኩሳቱ አስረክበው ከፈታቸው ተሠወረዋል ። ገድላቸውንም አባ አካል ክርስቶስ የተባሉት ቅዱስ መነኩሴ ጽፈውላቸዋል ።

መነኩሳቱም እግዚአብሔርን አመሰግኑ ከዚያም አያይዘው በጸድቁ እስትንፋስ ክርስቶስ መቃብር ላይ ታላቅ በተ መቅደስ ሠርተው ታቦተ ካህናተ ሰማይን አስገብተው ቅዱስ ቤቱን ሚያዝያ ፱ ቀን እክበሩ መነኩሳቱም በቀን በቀን ጸሎቱ ዕጣን እየጸለዩ ጅፀ መነኩሳት እየሆኑ ያጥኑ ጀመር ከዚህ ሌላ የመኖራትና የሌሊትም

ሰዓታት ዘወትር እንዲቆሙበት ወሰኑ በዚህ ሁኔታ በገጸው እስከ ዓጼ ተምድርስ ዘመን መንግሥት ድረስ አበው መነኩሳት ሳይለዩ ብዙ ትሩፋት ሲሠሩበት ነሯል ከዚያም ወዲህ በሆን እንደጥንቱ ብዙ መናንያን መነኩሳትም ባይገኙበትም በመጠኑ መናንያን ባሕታውያን ይገኙበታል ሳይ በዚህ ታላቅ ጸድቅ በዓለ ፅረፍት ሚያዝያ ዘመኝ ቀን በያዓመቱ የሚገኘው ተሳላሚ ምእመን እጅግ ብዙ ነው ከመቃብራቸውም አፈር እየተቀባ የሚፈጠሩትም ሕዝብ ስፍር ቁጥር የለውም የመቃብራቸው አፈር ለቀስልና ለአን በጣ ለበረዶ የታወቀ መድኃኒት ስለሆነ የመቃብራቸውን አፈር የሚወስደው ምእመን እጅግ ብዙ ነው ።

ለጸሎት ከቆሙባቸው ከአራት ቦታ ላይ የረለቀው ጸበል አምሳል የርዳኖስ ነው እየተባለ ሰው ሲጠመቅ የታመመ ሁሉ ይድነበታል ይህ ታሪካዊ ቦታ የሚገኘው ደላንታው ስለሆነ ከደላንታ እስከ እስትንፋስ ክርስቶስ ገዳም ድረስ በበጋ መኪና ይገባበታል ።

ቦታው ወይና ደጋ ሆኖ ከጥግ ቦታ ላይ የሚገኝ ሲሆን የወት ሀሐይ በቶሎ የሚወጣበት ለጠና ተሰማሚ ቦታ ነው የዚህ ሀገር ሕዝብ ሥራ ወዳጅ ገበሬ ስለሆነ እህል ችግር ብዙ ጊዜ አያውቅም በዚህ ምክንያት የዘመናዊ የቶኔ መምህራን ለተማሮቻቸው ስሉ በዚያ እያስተማሩ ይኖሩበታል ብዙ ደቀ መዛሙርትንም አስተምረው ያወለጥኩበታል ።

እንግዲህ የዚህን ታላቅ ጸድቅ የቅድስና ሥራ ገልጸንላችኋልና ወደዚያው ቦታ እየሄዳችሁ በረ

ዜና የሐ አ....

(ከገጽ ፯ ሆረ)

በዚህ ዓይነት ከተማረና ካወቀ በኋላ በዚህ ዓለም ላይ የሚኖሩ የሰው ልጆች ገንዘባቸውንና ጉልበታቸውን ያለአገባብ አስፈላጊ ባልሆነ ቦታ እንዲያውሉና እንዲያባክኑ ያስተምራቸውና ይመክራቸው ነበር ። በዚህ ሁሉ ቀን ከሌሊት ድሆችን ያገለግል ነበር ። ከዚያም በሌላ አካባቢ ለጥቂት ዓመታት ያህል በመዘዋወር የተለያዩ ነገሮችን በማጠን ከቆየ በኋላ ለሁለት ዓመት በጥሻው ስጥግ በመጸለይ ወደ ፊት ስላረገጸ መው አገልግሎት መመሪያ ከፈጣሪው ተቀብሏል ።

እንዲሁም ይህንን የጸሎት ጥርግራውን ከፈረሰና ከፈጣሪው መመሪያውን ከተቀበለ በኋላ ወደተወለደበት ቦታ ተመልሶ አገልግሎቱን በመጀመር ማስተማሩን ተጥሏል ። የሌላን አፈጣሪ የዲቱንን መዓርግ በተቀበለ በአሥር ዓመቱ የተለያዩ ድርሰቶችን ጽፏል ። ከዚህም ውስጥ ስለመነኩሳት ስለ ሥልጣን ክህነትና ስለመንፈሳዊ አገልግሎት ስለ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓትና ሕግጋት በማስመልከት በሚገባ በመዘርዘር ገልጾታል ።

ከዚህም ሌላ የተሰናጠጠ ሥርዓት ከተቀበለ በኋላ ከመጀመሪያ ይህ ታው አስበልጦ ስለአስተማረ በትምህርቱና በእውነተኛ አቋሙ እጅግ በጣም የተወደደና ዝነኛ (ወደ ገጽ ፳ ሆረ)

ከት ተቀበሉ ለሁለትንም እግዚአብሔር አምላካችን ከጸድቁ ረድኤት በረከት ያሳትፈን ።

የታሪኩ አቅራቢ አባ ገብረ መስቀል ተስፋዬ ዘገነተ ማርያም

ቅድስት አፎምያ

ያራቅር እግዚአብሔር ጽድቀውም ጽድቀተ መዝ ሕይወት እግዚአብሔር እውነት ነገርንና ምጽዋትን ይወጻል ።

ይህን ቃል የተናገረው ነቢዩ ዳዊት ነው ። ነቢዩ ዳዊት ይህን ቃል ለመናገር የበቃው እግዚአብሔር አምላኩን በፍጹም ልብ በፍጹም ነፍስ ይወደው ስለነበረ ድንቅ ሥራውንም ይከታተል ስለነበረ ነው ። በዚህ ቅዱስ ቃል ፡ ነቢዩን የተከተሉ ብዙ ሰዎች ከብረ ሥጋንና ከብረ ነፍስን እንደገና ገኙበት ይነገራል ። ከብረ ነፍስን ካገኙት ሰዎችም አንዱ ቅድስት አፎምያ ናት እርሷም በሕግ ተወሰና መንፈሳዊ አላማውን በማጠናከር እጅ ከምጽዋት አንደበቱ ከጸሎት ፡ ሳያቋርጥ እንዲሁም እንግዲትን በመቀበል ፡ የቅዱሳንን እግሮችን በማጠባ ፡ የተቸገሩትን በመርዳት ፡ በአጠቃላይ በጉ ምግባር የተመሰከረላት ፡ መልካም ያህንም ያተረፈች ቅድስት ሴት ነበረች ።

ይኸችው ቅድስት ሴት በዚህ ዓለም ከአንድ ደግ ሰው ጋር ትዳር መሥርታ ቤት ሠርታ ጉመን ዘርታ ፡ መኖር ስትሞክር ባልና ሚስት ከአንድ ባሕር ይቀጽሉ እንደተባለው የሁለቱ ባልና ሚስት አላማ ከዚህ ዓለም ተግባር ማረፍ ፡ በመንፈሳዊ አእምሮ የተራቀቀ ሆነ ከዚህ የተነሣ ፡ ቅድስት አፎምያ ገርና ትን የሆነውን የባሏን ትእዛዝ ታክብር ፈቃዱንም ትፈጽም ፡ ምክንያት ስማ ነበር ። በአንጻሩ ይህ ደግ ሰው ባለቤቷም የሚስቱን ምክር ባለ

ማቃለል ይቀበል ነበር ስለዚህ የሁለቱም መንፈሳዊ ጉዞ መናና ትና መለያየት ሳይኖርበት አንድ ዓይነት በመሆኑ ለበን ምግባራቸው አመች ሆነላቸው ።

ስለዚህ ንገዘብህን በክንቱ እት በትን የሰውነትህንም ፈቃድ ብቻ አትከተል ሲራክ ፯፻፪ ያለውን ትምህርታዊ መግለጫ በዓይነ ሕሊና አንብበው በተግባር በመተርጉም ከልዑል እግዚአብሔር ስርም ከልዑል እግዚአብሔር ስር አምላኩን በፍጹም ልብ በፍጹም ነፍስ ይወደው ስለነበረ ድንቅ ሥራውንም ይከታተል ስለነበረ ነው ። በዚህ ቅዱስ ቃል ፡ ነቢዩን የተከተሉ ብዙ ሰዎች ከብረ ሥጋንና ከብረ ነፍስን እንደገና ገኙበት ይነገራል ። ከብረ ነፍስን ካገኙት ሰዎችም አንዱ ቅድስት አፎምያ ናት እርሷም በሕግ ተወሰና መንፈሳዊ አላማውን በማጠናከር እጅ ከምጽዋት አንደበቱ ከጸሎት ፡ ሳያቋርጥ እንዲሁም እንግዲትን በመቀበል ፡ የቅዱሳንን እግሮችን በማጠባ ፡ የተቸገሩትን በመርዳት ፡ በአጠቃላይ በጉ ምግባር የተመሰከረላት ፡ መልካም ያህንም ያተረፈች ቅድስት ሴት ነበረች ።

ሲመጸውቱም የቅዱስ ሚካኤል ልን የእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምን በዓል ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ የተወለደበትን የመታሰቢያ በዓል በየወሩ ለመሥዋዕት የሚሆነውን መገበሪያ ዕጣን መብራት ዘቢብ በማትረብ እንዲሁም ለችግረኞች ጸበል ጸዲቅ አዘጋጅተው በመመገብ ነበር ። ቅድስት አፎምያና ባለቤቷ ነገር ማን እያንዳንዱ ከእግዚአብሔር ለራሱ የጸጋ ስመታ አለው ቆሮ ቢገኝ በተባለው ቃል ይህን በመሰለ የተቀደሰ በጉ ምግባር የተወሰነው ሲኖሩ የሰው ልጅ በበን ምግባር በሌላ ዓለም እንጅ በዚህ ዓለም ሞትን ሳያይ ፡ ሕያው ሆኖ መኖር ፡ ስለማይችል መዝ ፹፮

፵፮ የቅድስት አፎምያ ባለቤት ታመመና ከሕማሙ ጽናት የተነሣ የሞቱ ቀን እንደተቃረበ ተገንዝቦ ነፍሱ ከሥጋው ከመለየቷ በፊት ባለቤቱን ጠርቶ የቀድሞው ሥራቸውን ፡ እስከ ዕለተ ሞቷ ድረስ ፡ እንዳታቋርጥ በማጽናት አበረታት አጽናትም ቅድስት አፎምያም የባሏን ቃል አክበረች በን ሥራዋንም ከቀድሞው ይልቅ አብልጣ ሠራች እንዲሁም በጸምና በጸሎት በምጽዋትና በስግቅና ብረቶችን በማይጠቅም ነገር ሳያውሉ ማለትም ለጣዖት ፡ ለቃልቻ ፡ ሳይገብሩ ፡ በልዩ ልዩ ዓለማውያን ገጣጌዎች ሳያከሰሩ ይልቁንም ነቢዩ ዳዊት ፡ በተናገረው ለችግረኞችም ሰጠ ጽድቀም ለዘላለም ይኖራል መዝ ፶፭፻ ያለውን ትምህርታዊ ቃል በመገንዘብ ባንዲት ምክር ተስማምተው ያለ ንብረታቸውን ወርቃቸውንና ብረቶች ለችግረኞችና ለሰዎች አጻጻፎች መመዳወት ጀመሩ ። ሲመጸውቱም የቅዱስ ሚካኤል ልን የእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምን በዓል ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ የተወለደበትን የመታሰቢያ በዓል በየወሩ ለመሥዋዕት የሚሆነውን መገበሪያ ዕጣን መብራት ዘቢብ በማትረብ እንዲሁም ለችግረኞች ጸበል ጸዲቅ አዘጋጅተው በመመገብ ነበር ። ቅድስት አፎምያና ባለቤቷ ነገር ማን እያንዳንዱ ከእግዚአብሔር ለራሱ የጸጋ ስመታ አለው ቆሮ ቢገኝ በተባለው ቃል ይህን በመሰለ የተቀደሰ በጉ ምግባር የተወሰነው ሲኖሩ የሰው ልጅ በበን ምግባር በሌላ ዓለም እንጅ በዚህ ዓለም ሞትን ሳያይ ፡ ሕያው ሆኖ መኖር ፡ ስለማይችል መዝ ፹፮

ገር፡ ሲመለከቱምት መንኲሲት ይመስላሉ፡ በንግግርዎት ደግሞ ያወናብዳሉ፡ ይኸን ዓይነት የሰዩ ጣን ምክር ይዘው ከራቱ ዘውር ይበሉ በማለት የጎናረት ማት እከ ናንባ መለሰችው ሰዩጣንም ወጥ መዳ ስላልተጨበጠለት፡ በመና ደድ እናትኸ ሐዋንም ከእኔ ማም ለጥ አልቻለችም እንኳን አንች በማለት ለጊዜው ዘውር አለ።

ትድስት አፎምያም ሰዩጣን ትግሉን መቀጠሉ እንደማይቀር ተገንዝባ ፡ በሰን ሥራዋ ላይ በጎ ሠራ በመጨመር የተለመደ መን ፈላጊ ጉጉዋና ቀጠለች። በሥራዋ ሠሉ እንደ ጠላይ አበራች። በደጋ ላይ ጸጋ ተጨመረላት ስለዚህ ጠላት ሰዩጣን ፡ ተናድዶ የሚለደርገውንም አጣ ሌላ መንገድ ተናሰ ሲያወጣ ሲያወርድም ጠንካራ ጠላት የሚሸነገው በወዳጅ መሆ ኑን ተገንዘበ በዚህ ረገድ ወዳጅን አማላጅን ት ሚካኤልን መስሎ ሠራዊተ ሚካኤልን የመሰሉ ሠራዊት አስከትሎ ትድስት አፎምያ ፡ ከጸሎት በቷ ገብታ ስትጸልዩ ከተፍ ብሎ አፎምያ እንዴት አለኸ እኔ ወዳጅኸ የመላእክት አለቃ ት ሚካኤል ነኝ ምን አንቺ የወዳጅ ምክር አትቀበይ ለምን ይኸን ብቻ መኖር ትተኸ ፡ ወደ ዓለም ፡ ተመልሰኸ ገንዘብኸ ሳያ ልት ባል አግብተኸ በት ሠርተኸ የምትወጃውን እንግዳ እየተቀበ ልኸ እንደአባቶችኸ እንደነ አብር ሃም እንደነደሰሐት እንደነደቆቀብ እንደነዳዊት አትኖሪም አላትቅድ ስት አፎምያም አሁንም የሰዩጣ ንን ተንጉል ስለተገንዘበች ከተቀ መጠችበት መካነ ጸሎት አረፍ ብላ ተንገሥታ ፡ እረ ለመሆኑ አንተ ማነህ ት ሚካኤል ነኝ ብልሃል ት ሚካኤል ከሆንከ ፡ ከአንተ የመ

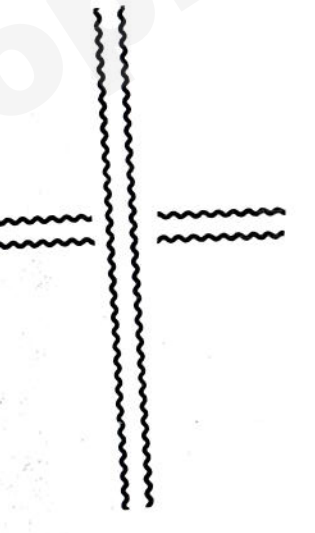
ስተል ምልክት ወዴት አለ የእ ንድ ንጉሥ ወታደር የንጉሠን ምልክት ሳይከ ከቦታ ወደ ቦታ መዘዋወር አይችልም ብላ እንደ ጠበቅበት ባለቤቱ አስሎ የሰጠኝ የት ሚካኤል ሥዕል በቤቱ ውስጥ ስላለ አምጥቺ ላሳይህ ብላ መን ገድ ስትጀምር ተንኮለኛው ሰዩ ጣን እንደነታችበት አውቆ መል ኩን ለውጦ በሰውነቷ ላይ አደጋ ለማድረስ ሲሞክር ትድስት አፎ ምያ ፡ ወደ ወዳጅ ት ሚካኤል ሞህ ብላ አማጸነች ። ት ሚካኤ ልም ጭሆቷን ልመናዋን ሰምቶ ፈጥኖ ደረሰላት ከሰዩጣንም እጅ አዳናት ። ከዚህ በኋላ ሌባ ተይህ ያላ አይጠየቅም እንደተባለው የመላእክት አለቃ ት ሚካኤል ስምህ በተጠራበት በተ ክርስቲያ ንህ በታነጸበት በስምህ የተማእኑ ክርስቲያኖች ባለቤት ሁሉ አልደር ሰም እስቲ ልድረስ በእግረ እሳት ረግጦ በብረት መስተል ተጥቶ ሠ አሳደደው ።

ከዚህ በኋላ ትዳስ ሚካኤል ት አፎምያን በዚህች ዕለት ከዚህ ዓለም ትለያለኸና እግዚአብሔር በን ምግባርኸን ተቀብሎ ምጽዋት ኸን ጸሎትኸን ሰምቶ ዓይን ያላየ ውን ጆር ያልሰማውን በሰው ልብ ያልታሰበውን መንግሥተ ስማ ያት አዘጋጅቶልሽልና ተዘጋጅ ብሏት ወደ ሰማይ አረገ ት አፎም ያም በጊዜው የነበረውን ጌዲስ ቶጶስ ከካህናትና ከዲያቆናት ጋር አሰጠርታ ከገንዘብ በሕገ በተ ክርስቲያን መሠራት ሲሶ ለነደ ያን ሲሶ ለካህናት ሲሶ ለቤተ ክርስቲያን መጽውታ ከመጸው ተች በኋላ የትዳስ ሚካኤልን ሥዕል በፊቷ አደርጋ ጸሎት አድር ሳበት ሥዕሉን ከደረቷ ላይ እንዳ

ስተመጠች ከዚህ ዓለም ግማና ድካም ለኔ ፤፪ ቀን አረፈች ።

አንባብያን ከዚህ በላይ ያለውን ቅድስት አፎምያንና ባለቤቷን ስለበጉ ሥራቸው የመላእክት አለቃ ት ሚካኤል እንዴት እንደ ተራዳቸው እንብበናል እንግዲህ አንባቢው ያስተውል ማቱ ጃ። ፶፭ በተባለው መሠረት ማንበብ ለማስተዋል ነው ማስተዋል ደግሞ ጥቅምንና ጉዳትን አጣርቶ ለማወቅ ነው ያህን ካወቅን ልዑል እግዚአብሔር ከሁሉ ይልቅ ከቤዳዊት እንደተናገረው እውነት ነገርንና ምጽዋትን ለሚ ወዱና ለሚመጸውቱ በመላእክት አማካይነት ምን ያህል እንደሚ ረዱ ተገንዝበን እኛም ለዚህ ለተ ቀደሰ ስን ምግባር በፍጹም ልብና በቅን መንፈስ መሰለፍ ይኖርብናል ለዚህም ልዑል እግዚአብሔር ይርዳን አሚን ።

መልእክ ኃይል ናህ ሠናዶ ወርቅነህ

ዜና ሊቃውንት መልእክ ጽዮን ጥሩነህ በጎሰው ፵፰ ዓመት ያስተማሩ ፶፪ ዓመት በትዳር የኖሩ ፡

መልእክ ጽዮን ጥሩነህ በጎሰው በጎንደር ክፍለ ሀገር ፡ በጋይንት አውራጃ በሰማዳ ወረዳ ዝርጋ መጃ በተለይ ደብረ ጽዮን ግጃ መራ ማርያም በተባለችው ደብር ከአባታችው ከአቶ በጎሰው ካሳዩ እና ከእናታችው ከወ ሮ በኋላ እማ ሆይ ቦጋለች ይኸል ግንቦት ፲ ቀን ፲፱፻፳፮ ዓ.ም ተወለዱ ።

እድሜያቸው ለትምህርት እን ደደረሰ ከረደል እስከ ውዳሴ ማር ያም እና ዳዊት እጅግ ታዋቂና ስመ ጥር ከነበሩት የድጋና የዛ ማራ መዋሥዕት መምህር ወልደ ትንግሌ ይልሚንሕብ አዘላ ማር ያም ከተማራ በኋላ በመቀጠል ጸዋትወ ዜማ ማለትም ጸመ ድን ፡ ከእርሳቸው አጠናቀው ተምረው እንደጨረሱ ስማዳ ከመምህር በትሩ ቅኔ ተምረው ለራሳቸው ያህል አውቱ ።

እንዲሁም ገና በ፲፱ ዓመት ዕድ ሚያቸው ወደ አዲስ አበባ ከታላቅ ወንድማቸው ከአቶ ዳኛው በጎ ሰው ጋር መጥተው ዲቱና ተቀ በሉ ።

የትምህርት ፍላጎታቸው እየ ጨመረ በመሄዱ እዚያው ስማዳ ወረዳ ውስጥ ጋላ ጉዳና ኪዳነ ምህረት መምህር ካህኛ ይኸል ከተባሉት ትዳስ ተምረው በመም ሀርነት ተመርተዋል ። ከዚያ በኋላ አገገጋይ ካህናትን አበርክተ ወደትውልድ ቀበሌያቸው ተመል ሰው ግንቦት ፲፮ ቀን ፲፱፻፶፮ ዓ.ም በኢትዮጵያ እርቶይክስ ተዋህዶ በተ ክርስቲያን የካህናት ሥርዓተ

መልእክ ጽዮን ጥሩነህ እዚህ ሆኑ

ግተ ትዳስ በማስተማር ቆላማ ሆነው በአገልጋይ ካህናት እውት ለተቸገሩት ሌብያተ ክርስቲያናት የነበረውን ችግር በማስወገድ በቲ ህርነት ተመርተዋል ። ከዚያ በኋላ አገገጋይ ካህናትን አበርክተ ወደትውልድ ቀበሌያቸው ተመል ሰው ግንቦት ፲፮ ቀን ፲፱፻፶፮ ዓ.ም በኢትዮጵያ እርቶይክስ ተዋህዶ በተ ክርስቲያን የካህናት ሥርዓተ

ጋብቻ መሠረት ወ ሮ እስረስ ወር ቅነህ (አሁን እማሆይ) ከተባሉት ጋር ሥርዓተ ጋብቻ ፈጸሙ ።

በ፲፱፻፴፮ ዓ.ም ወደ አዲስ አበባ መጥተው ማዕረግ ቅስጥ ተቀ ብሉ ። መልእክ ጽዮን ጥሩነህ በጎሰው ከትምህርት በት እንደተ መሠረት በተደሞጠው ጊዜ በነበ ለሉ ። “ብርሃናችሁ በሰው ፊት ይብራ” ባለው አምላካዊ መመ ረያ መሠረት ወንበር ዘርግተው ከረደል እስከዚህ በተለይ ሥር

አትራቢም በመማር ላይ ስለነበር ከግተው በሚያስተምሩበት ወቅ ትም የራሳቸውን ትምህርት መከ ታተል ችል አላሉም ። በዚህም በጎሰው ከትምህርት በት እንደተ መሠረት በተደሞጠው ጊዜ በነበ ለሉ ። “ብርሃናችሁ በሰው ፊት ይብራ” ባለው አምላካዊ መመ ረያ መሠረት ወንበር ዘርግተው ከረደል እስከዚህ በተለይ ሥር

ለትራቢም በመማር ላይ ስለነበር ከግተው በሚያስተምሩበት ወቅ ትም የራሳቸውን ትምህርት መከ ታተል ችል አላሉም ። በዚህም በጎሰው ከትምህርት በት እንደተ መሠረት በተደሞጠው ጊዜ በነበ ለሉ ። “ብርሃናችሁ በሰው ፊት ይብራ” ባለው አምላካዊ መመ ረያ መሠረት ወንበር ዘርግተው ከረደል እስከዚህ በተለይ ሥር

፩ኛ መምህር ገብረ ሥላሴ የድጋ የአቋቋምና የመጻሕፍት ትርጓሜ ሊት ፡

፪ኛ ዝግረ ማሞሥዕት እና አቋ ቋም በማጠናከር ከመምህር አወቀ እና ከመምህር ዘውዴ ፡

፫ኛ ከመምህር ወደፊት ቅኔ ከነአ ገብቦ በሚጠናከር እና ሌሎ ችም ስማቸው የተሰጋኝ መምህ ሬን እንዳቸው ለተው ሲሄዱ ሌላ ውን በመተካት ይመወቁቸውን እየከረሉ እርሳቸው ግን በነገ በማ ስተማርና በተ ክርስቲያን ሆን በት ንነት በማገልገል ለግጃ ዓመት ቆይተዋል ።

መልእክ ጽዮን በሚኖሩባቸው

ደንጋይ ወጥ ሆኖ አልተወራም። ከተለያዩ ተሳታፊ መሆኑ ለማንኛውም ግልጽ ነው። ታዲያ የላሊ በላ ህንፃ ጣራውም ግድግዳውም መስኮቶችም ቅርጹም ደረጃውም በአንድ ደንጋይ የተጠቃለሉ ናቸው። እንዲሁም የህንፃዎቹ ታሪክ ከሃይማኖት ጋር ተያይዞ የተወራ እንደመሆኑ ሂደቱ በዓይን በብረቱ የየሁሉ ፍርድን እንደሚሠጥ አልጠራጠርም።

በነገራችን ላይ የላሊ በላን ከተማና ህንፃዎች ትውስታ ያህረኝ ያህል በመጠኑ አስተዋውቄዋለሁ። እስቲ ደግሞ አሁን የባህሉን ማለትም የካህናቱንና የአካባቢውን ህብረተሰብ የዓመት በዓል ወገና ሥርዓት ላውጋችሁ። የላሊ በላ ካህናት ቁጥራቸው በግምት ወደ ፫፻ እንደሚደርስ ያታወቃል። ሆኖም በአንድ አስተዳዳሪ በአንድ መሪ ጌታና ሊቀ ካህናት መሪነት የሚተዳደሩ ናቸው። ካህናቱ አብዛኛውን ኑሮዎቻቸው በግብርና የተመሠረተ ነው። ከነኝህም መካከል ብዙዎቹ የሞት ወይም የቅኔ የአቋቋም የድን የብሉይና የሀዲስ መጻሕፍት መምህራን ሊቃውንት ይገኙበታል። ካህናቱ በክብረት በዓል ጊዜ የተለመደ የጎጆ ፎርማቸውን ለብሰው በሚያሸበሽቡበት ጊዜ ህንፃውንና እነሱን የተመለከተ በልዩ የተመሰጠ ባሕር ይዋኛል። በተለይ ታህሣሥ ፳፱ ቀን የክርስቶስ ልደት እንደመሆኑ መጠን አጻ ለሊ በላ በዚሁ ዕለት የተወለደ ስለሆነ እነኚህ ካህናት ጥንግ ድርብ፣ ሸማ ጃኖ፣ ካባ፣ የለበሱ በመከታተል “ከማሚ” ጋራው ላይ ይወጣሉ። ጠቅላላ ህዝቡ እታች የጠጠር ማረፊያ እስከሚጠፋ ተጨናኝቆ ይቀመጣል። እላይ ሆነው “በሀ

ኩሉ ዓለም የም ተወልደ” እያሉ በአማራ ድምጽ በተዋበ መሠረም መቋሚያቸውን ይዘው ሲያዘሙ ከታች ካሉት ጋር እየተቀባበሉ የላይኞቹ በሚሰግዱበት ጊዜ ልክ ከሰማይ ርግፍ የሚሉ ይመስላሉ። ሰው መሆናቸው ያጠራጥራል። በዚህ ጊዜ ነው ቤተ ማርያም በልልታና በጭብጨባ የምታስተጋባው። በታውን አጨናኝቆ የያዘው ምዕመናን በዚህ ጊዜ ነበር “ዓይኔ ዓለም እየ እግራ ደርሶ የድንጋይ ወጋግራ የድንጋይ ምሰሶ” እያሉ የሚዘፍኑት ይህ ማህሌት በሚቀጥልበት ጊዜ ለበዓሉ ከፍተኛ ድምቀት ይሰጠዋል። በዚህ ሰዓት ቱሪስቶች ፎቶ ግራፍ ለማንግት ግራ ይገባቸዋል። ካህናቱ ሊደነቁ የሚገባቸው በዚህ የማይርሳት ወስታዎች ነው። የዜማውን አጣጣልና የአሸባሽቡን ይዘት በዚህ ጽሑፍ ለማግለጽ ከአቅም በላይ ነው። በሆንም ከቦታው ባህል ጋር አብሮ የሚሄደውን የዜማ አጣጣል ከካህናቱ እንደ የድምጽ ተውሀዞ ያላቸው ርዕሰ ደብር ገብረ መስቀል አማኝ የተባሉት በኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋህዶ ቤክ ሐዋርያዊ ድርጅት መምሪያ ያስተረጸጉትን መዝሙሩ ማዳመጥ ይቻላል። ቱሪስቶች በጉበኝት ከሚቀስሙአቸው የካህናቱ ያራዳዊ ሽብሸባና ማህሌት ነው።

ዲያቆን በየነ ድንቁ

ዜና የሐ አ

(ወገጽ ፳ ሀገሪ)

ርን የሚሰጡ ሲሆኑ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎትም ድርሰቶቹ በከፍተኛ ደረጃ ጥቅም እንዲሰጡ እድርገል።

በየሐንስ ድርሰቶች ላይ በቀጣይ ዕውቀት ያዘሉ ጽሑፎች ብቻ ሳይሆኑ ስለ እኩልነትና ስለ አንድነት አጥብቀው የሚገልጹ ናቸው። እንግዲህ ከእንደዚህ ዓይነቱ ታላቅ አባት የምንማረው ራስን በእውቀት ማሳደግ እንዲሁም ስለ እኩልነትና ስለ ፍቅር አጥብቀን ልናውቅና እውነትን ልንመሰክር እንደሚገባ በአገልግሎታችንም መትጋት እንደሚገባን ያሳስበናል።

ይህ ታላቅ አባት የሐንስ አረወ ርቅ በዚህ መልካም ምግባር ቢመሰገንም በአንዳንዶች ስዎች ደግሞ በደረሰበት ተቃውሞ በስደት ላይ ሳለ መስከረም አሥራ አራት ቀን ፱፻፶ ዓ.ም. ከዚህ ዓለም በሞት ተለይቷል።

ትንንታና እውነትን የዘወትር ዓላማቸው አድርገው የሚኖሩ ስዎች በሥጋ ቢሞቱም በመልካም ስራቸው ዘወትር ሲታወቡ ይኖራሉ። የዚህንን ታላቅ የቤተ ክርስቲያን አባት ፈላጊ በመከተል ዛሬም በቤተ ክርስቲያናችን የሚገኙ ሊቃውንት አባቶቹ በመጻሕፍቱና በድርሰቱ በመገልገል ስለ ሰላምና እኩልነት ያላቸውን አቋም እያንጸባረቁ ነው።

ስለዚህ የሐንስ አረወ ርቅ የነበረውን እውነተኛ አቋም ሁላችንም ተከትለን እርሱ የድሆች ጠበቃ፣ እንደተባለ እኛም ለሌሎች ባለን መልካም ምሳሌና አር

(ወገጽ ፳፱ ሀገሪ)

ትንግሥና ሕይወት

የጌታችን የመድኃኒታችን እ.የ ሱስ ክርስቶስ ትንግሥ በትንግሥት የተነገረ በሐዲስ ኪዳን የተሰበከ ከዚያም በምሳሌ የተገለጸ ነው። ከመምጣቱና ሰው ከመሆኑ አስቀድሞ ነቢዩ ዳዊት “እግዚአብሔር ይነሳል ጠላቶቼም ይበተናሉ እግዚአብሔር ከእንቅልፍ እንደሚነቃ ተነሳ ጠላቶቼንም በኋላው መታ” በማለት መስና መታብርን አጥፍቶ እንደሚነሳና ጠላቶቹ አይሁድም በትንግሥቱ እንደሚያፍሩ በትንግሥቱ ተናግሮ ነበር። ወንጌላዊ ማርቆስም ጌታችን እ.የሱስ ክርስቶስ የተናገረውን ቃል ሲገልጽ የሰው ልጅ ብዙ መከራ ሊቀበል ከሸማግሎቶች፣ ከካህናት አለቆችም፣ ከጻፎችም ሊጠላ ሊገደልም ከሶስት ቀን በኋላ ሊነሳ እንዲገባው ያስተምራቸው ጀመር ታሉንም ገልጦ ይናገር ነበር ማርቆስ ፱-፱፻፲፩።

ይሁን እንጂ የክርስቶስ ሞት ለዓለም ሕይወት እንደሆነና የተቀበለው ጸዋት መከራም የደንገት መገኛ፣ ለሰው ልጆች ሰላም መሆኑ የተረጋገጠው ዕስት መዓልት ዕስት ሌሊት በከርወ መቃብር አድሮ በተነገጠው ትንግሥ ነው።

ይህንን የክርስቶስ ትንግሥ እብነት በማድረግና በእርሱ በራሱ ቸርነት የሰው ልጅ በዚህ ውጣውረድ በሰዓብት ዓለም ሲኖር ዕለተ ሞቱ ድርሰም ይሁን ሳይደርስ ወደደም ጠላም በሞት ከዚህ ዓለም ይለያል ኋላ ግን ሕይወት

ያለው ዘላለማዊና ህያው ሆኖ እንደሚኖር፣ በትንግሥቱ መታንም በሐዲስ ትንግሥ እንደሚነግየተረጋገጠው በጌታችን በእ.የ ሱስ ክርስቶስ ትንግሥ ነው። ማንም ሳይስገድደው የአዳም ልጆችን ለማዳን ሰው ሆኖ በፈቃዱ እንደሞተ በፈቃዱም አንድተነግቶም ብሎ ለደተመዘሙርቱ “ነፍሱን እኔ በፈቃዱ አኖራታለሁ እንጂ ማንም ከእኔ አይወስድትም ላኖራትም ላነሳትም ስልጣን ያለኝ እኔ ነኝ ሲል በፈቃዱ ሞተ በስልጣኑ እንደሚነሳ ነግሮአቸዋል።

ስለዚህም እነርሱ አይተውት ትንግሥቱን አመኑ፣ ጥርጥርና ፍርግትም ጠፋላቸው እነርሱም የሰሙትንና የእዩትን ለሌሎች በመናገር ምስክርነታቸውን ሰጥተዋል።

ጌታችን መድኃኒታችን እ.የ ሱስ ክርስቶስ ከመታን ተለይቶ እንደተነሳ ሁሉ ስዎችም እንዲሁ በለው ጸዋት መከራም የደንገት መገኛ፣ ለሰው ልጆች ሰላም መሆኑ የተረጋገጠው ዕስት መዓልት ዕስት ሌሊት በከርወ መቃብር አድሮ በተነገጠው ትንግሥ ነው።

የህንፃው መልክቱ አስገንዝቦ ናል። “ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሞተ፣ ተተባረ በሶስተኛውም ቀን ተነሳ ለከፋም ታዩ በኋላም ለአሰራ ሁለቱ ከዚያም ከአምስት መቶ ለሚበዙ ወንድሞች በአንድ ጊዜ ታዩ ስለዚህ ክርስቶስ ለአንቀላፍት ሁሉ በኩር ሆኖ ከመታን ተነሳቷል። ሞት በሰው በኩል ስለመጣ ትንግሥ መታንም እንዲሁ በሰው በኩል ሆኖ አልፎ ሁሉ በአዳም እንደሞቱ ደግሞ በክርስቶስ ሕይወትም ይሆናሉ ፩ ቆሮ ፲፭።

ጌታችን እ.የሱስ ክርስቶስ መከራ መቀበል፣ መሞቱ መነሳቱ እኛ በደለኞች የሆነውን ሁሉ ከኃጢአት ወደ ጽድቅ ለመመለስ ነው። በተጨማሪም ሞትን ድል አድርጎ መነሳቱ ለሰው ልጆች ድህንነትን ለማጉናጸፍና አምላካዊ ፍቅርን ለእኛ ለመግለጽ እንዲሁም ደግሞ በደላችንን ያሰወጣ ድልን ዘንድ መሆኑ መታወቅ አለበት።

በመሆኑም ሕይወታቸውን ሁሉ ለእርሱ የሰጡ በምግባር በሃይማኖት የዳኑ ወዳጆቹ ጸድቃንን ትንግሥ ዘለክብር ያስነሳቸውና ያጸድቃቸው ዘንድ ሞትን ድል አድርጎ የተነሳበት ሞትም ምክንያት ይህ ነው።

ስለዚህም ነው ጌታችን እ.የ ሱስ ክርስቶስ ትንግሥና ሕይወት እኔ ነኝ የሚያምንብኝም ቢሞት እንኳ ሕይወት ይሆናል። ህያው የሆነም የሚያምንብኝም ሁሉ ለዘላለም አይሞትም በማለት የሐንስ በወንጌሉ ፲፭-፳፭ ላይ ክርስቶስ ትንግሥና ሕይወት መሆኑን አንድ በአንድ ያስረዳን። በእርግጥም ለሚያምንበት ሁሉ ጌታችን እ.የሱስ ክርስቶስ ትንግሥና ሕይወት ነው።

እንግዲህ ከዚህ ላይ የምናስተውለውና የምናጠነው ነገር ቢኖር ክርስቶስ ሞቶ ከመታንም ተለይቶ በመነሳት ለሚሞተው ሰውን ታችን የዘለዓለም ሕይወት እንድናገኝ አድርጎናል ትንግሥን የምናከብረውና የምንመለከተው በምን መልክ ነው? በመብል፣ በመጠኑ፣ አዳዲስ ልብስ በሚል በስ፣ በጠቅላላው ሥጋዊ ነገሮችን ብቻ በመፈጸም ከሆነ እኔ ትንግሥ አም ሕይወትም ነኝ ያለውን ቃል

በተግባር አልተረጎምነውም ማለት ነው ይህንንም ስንላ መብላት ፡ መጠጣት ፡ መልበስ ኃጢአትና በደል ያመጣል ማለታችን አይደለም ። በመጠን መኖር ሲገባን በትንሣኤ በዓል ምክንያት ከማን አንገሮ በማለት ከአቅማችን በላይ ድግስ በመደገስ ከፍተኛ ገንዘብ በማውጣት ፡ ከአጣንም በመበደር ለአንድ ቀን ደስታ ስንላ የብዙ ቀን መቆያችንን ወይም ጥረታችንን አባክነን ራሳችንንም ሆነ ቤተሰቦቻችንን ከችግር ላይ መጣላችን ነው ።

ቅዱስ ጳውሎስ ለተሰሎንቄ ሰዎች ሲጽፍ “ወንድሞች ሆይ የጨለማ ልጆች አይደላችሁም የብርሃን ልጆች የቀንም ልጆች ናችሁና እኛ ከሌሊት ወይም ከጨለማ አይደለንም ፡ እንዲያስ እንንቃ በመጠንም እንኮር” ተሰሎኩም ፡ ጅም ፡ ጅም ብሏል ።

ትንሣኤም ስንላ የክርስቶስን ሞትና ትንሣኤ የምናስብበት ፡ ስለኛ ብሎ የተቀበለውን መከራ መስቀሉን ዘወር ብለን የምናስታውስበት ፡ ሰላምና ሞገስ ያገኘን በት ዕለት መሆኑን የምንሰብክ በት ቀን እንጂ አብዛቱ በመብላትና በመጠጣት የምንውልበት አለመሆኑን ልናውቅ ይገባል ይልቁንም ሲጸሙና ሲጸልዩ ለቆዩት ድሆች ያለንን የምናካፍልበት ፡ እንደኛው ጸም እንዲፈቱ የምናደርግበት ትንሣኤያችን ነው የሞት መውገድ ኃጢአትም ኃይል ህግ ቢሆንም ክርስቶስ በትንሣኤው ድል ስለአሸነፈልን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ድል መንሳትን ለሚሰጠን ስለግዚአብሔር ምስጋና ይሁን ።

እንዳወቀ ቤተው

ደብዳቤዎች

(ከጸ ጳጳሪ)
ንም ወደፊትም ሰበካ ማለት አጥ ቢያጉባኤ ማለት አንድነት ሲሆን በጥቅል ሲፈታ የአጥቢያው ወይም የሰበካው ምእመናንና ምእመናት አንድነት ማለት ነውና ላላወቁት ማሳወቅ ላልተረዱት ማስረዳት ይገባናል ።

፬ኛው ጥያቄህ ቁሱ ጥፋተኛውን ምእመን ከስሕተቱ እንዲታረም ቢያወግዘው መልሶ ማውገዝ ይገባዋልን የሚል ነው ። ቁስ ሥልጣን ከህንት ያለው በመሆኑ ለማሰርና ለመፍታት ሥልጣን ከክርስቶስ ተሰጥቶታል ። የማሠርና የመፍታት ሥልጣን አለው ስለዚህ ቁሱ ከክርስቶስ በተሰጠው ሥልጣን ሲያወግዝ ምእመኑ በማሃይምን ቃሉ ቢያወግዘው በፍጹም ሊያሥር አይችልም ። ምንም ሥልጣን የለውምና እንዲያውም ሥልጣን ሳይኖረው ካወገዝ ኃጢአት ነውና ንስሐ መግባት አለበት ።

በጅኛው ጥያቄህ ላይ ደግሞ ክርስቶስ በአይሁድ እጅ ተይዞ ሊሰቀል ወደ ቀራንዮ አደባባይ ሲወሰድ ቅዱሳት ሴቶች ደረታቸውን እንደደቁ ጠቅሰው ይህን የእርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ትቀበለዋለች ወይ ብለው ጠይቀዋል ።

በወንጌል ተጽፎ እንደምናገኘው ቅዱሳት አንስት ደረታቸውን እየደቁ እያለቀሱ ክርስቶስን ተከትለውታል ። ግን የእነርሱ ደረት አደቃትና የእኛ የተለያየ መልክ አልው ። መጽሐፍ ደረታቸውን ደቁ ማለቱ እንደ እኛ እናቶችና እህቶች ወደላይ እየዘለሉ ደረትን እንደከበሮ መደብደብ ሳይ

ሆን ከልብ እያዘኑ እንባቸውን በደረታቸው ላይ እያፈሰሱ ተከተሉት ማለት ነው ። አሁንም ቤተ ክርስቲያናችን ደረት መድቃትን ፈት መንጨትን በጥብቅ ትቃው ማለች እንጂ አትቀበለውም ።

በመጨረሻም ጥያቄህ ለሰንበት ት/ቤት ተማሮች በሌሎች አህጉረ ሰብከት ሲሚናር ሲደረግ በጋሞ ጎፋ ሀ ስብከት ለምን አልተደረገም የሚል ነው ። በእርግጥ በመላው ሳይሆን በአንዳንድ አህጉረ ሰብከት ለሰንበት ተማሪዎች ሲሚናር መደረጉ የታወቀ ነው ። በተራ ስለሆነ ለሁሉም ይደርሰዋል ። ሲሚናር ካልተደረገላችሁ አህጉረ ሰብከት አንዱ ጋሞ ጎፋ ነው ። ይኸውም ሀገረ ሰብከቱን በመዘን ጋት ሳይሆን ተራው ስላልደረሰው ነው ። ተራ በደረሰው ጊዜ ሲሚናር በእናንተም ሀገረ ሰብከት ስለሚደረግ እስኪያው ጠያቂው ዲያቆን ገዛገኝ ደረሰ በትዕግሥት እንድትጠባበቅ እናሳስባለን ።

ዜና ዮሐ አ

(ከጸ ጳጳሪ)
አያንት በአገልግሎታችን የምን መሰገን ሆነን እንድንገኝ የዚህን ታላቅ እባት አርእያነት መከተል አለብን ።

በመልካም ሥራችን የቤተ ክርስቲያን ልጆች ለመባል እንበቃ ለን በዚህ በተጠራንበት ዓላማ ጸንተን መቆም ይገባናል ።

መምህር ተወልደ መድኅን
ገ ሥላሴ

ኢ.ኤ.ተ.ቤ.ክ

የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ ።

ማሳሰቢያ ለምእመናን በሙሉ ።

የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ፡ ጸዋትወ ዜማዎችንና ቅዱስዎችን ፡ መንፈሳዊ ዘመናዊ መዝሙሮችን ፡ ትምህርቶችንና የልማት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ እየተከታተለ በ፡ ገ እየቀረጸ ለቤተ ክርስቲያንቱ ቋሚ ቅርስ ያስቀምጣል ። ይህንን ለሚፈልጉ ግለ ሰዎችም ሆኑ ድርጅቶች የካሴት ክር ላቀረቡ ያገልግሎት ሁለት ብር ብቻ ላላቀረቡ ግን ስምንት ብር በማስከፈል ይሰጣል ። ለዚህ ጥያቄ በኖርም ከድርጅቱ በመምጣት ወይም ስልክ በመደወል ለመረዳት ይቻላል ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የካሴት ሐዋርያ እገልግሎት ።

የሰልክ ቀ. ፡ የመልእክት ሣ. ቀ. 3137 አዲስ አበባ ።